

EVROPSKÝ PARLAMENT

2009 - 2014

Dokument ze zasedání

A7-0176/2011

28. 4. 2011

ZPRÁVA

o návrhu změny Aktu ze dne 20. září 1976 o volbě členů Evropského parlamentu ve všeobecných a přímých volbách
(2009/2134(INI))

Výbor pro ústavní záležitosti

Zpravodaj: Andrew Duff

OBSAH

	Strana
NÁVRH USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU.....	3
PŘÍLOHA I – Konsolidované znění Aktu o volbě zastupitelů ve Shromáždění ve všeobecných a přímých volbách, jenž je připojen k rozhodnutí Rady ze dne 20. září 1976, a jeho následných změn	9
PŘÍLOHA II – Návrh na změnu Smluv	14
PŘÍLOHA III – Návrh rozhodnutí Rady na přijetí ustanovení pozměňujících Akt ze dne 20. září 1976 o volbě členů Evropského parlamentu ve všeobecných a přímých volbách	17
PŘÍLOHA I K VYSVĚTLUJÍCÍMU PROHLÁŠENÍ: Usnesení o návrhu volebního postupu pro volbu členů Evropského parlamentu, který je založen na společných zásad (Anastassopoulosova zpráva).....	49
PŘÍLOHA II K VYSVĚTLUJÍCÍMU PROHLÁŠENÍ: Rozdělení mandátů (2009–2014).....	51
PŘÍLOHA III K VYSVĚTLUJÍCÍMU PROHLÁŠENÍ: Volební účast ve volbách do Evropského parlamentu (1979–2009)	53
PŘÍLOHA III K VYSVĚTLUJÍCÍMU PROHLÁŠENÍ: Nerovnosti mezi ženami a muži	54
PŘÍLOHA V K VYSVĚTLUJÍCÍMU PROHLÁŠENÍ: Evropský parlament: současné volební postupy v členských státech	55
VÝSLEDEK ZÁVĚREČNÉHO HLASOVÁNÍ VE VÝBORU.....	63

NÁVRH USNESENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU

o návrhu změny Aktu ze dne 20. září 1976 o volbě členů Evropského parlamentu ve všeobecných a přímých volbách (2009/2134(INI))

Evropský parlament,

- s ohledem na Akt ze dne 20. září 1976 o volbě členů Evropského parlamentu ve všeobecných a přímých volbách připojený k rozhodnutí Rady v pozměněném znění¹, a zejména na článek 14 tohoto aktu,
- s ohledem na svá předchozí usnesení o volebních postupech Parlamentu, zejména na usnesení ze dne 15. července 1998²,
- s ohledem na své usnesení ze dne 11. října 2007 o složení Evropského parlamentu³,
- s ohledem na závěry předsednictví ze zasedání Evropské rady, které se konalo dne 14. prosince 2007,
- s ohledem na své usnesení ze dne 6. května o návrhu protokolu, kterým se mění protokol č. 36 o přechodných ustanoveních a který se týká složení Evropského parlamentu po zbývající část volebního období 2009–2014: stanovisko Evropského parlamentu (čl. 48 odst. 3 Smlouvy o EU)⁴,
- s ohledem na článek 39 Listiny základních práv Evropské unie,
- s ohledem na články 9 a 10, čl. 14 odst. 2 a čl. 48 odst. 2, 3 a 4 Smlouvy o Evropské unii, na články 22, 223 a 225 Smlouvy o fungování Evropské unie a na článek 3 Protokolu (č. 2) o používání zásad subsidiarity a proporcionality,
- s ohledem na Protokol (č. 7) o výsadách a imunitách Evropské unie,
- s ohledem na návrh Komise ze dne 12. prosince 2006 (KOM(2006)0791), kterým se mění směrnice 93/109/ES ze dne 6. prosince 1993, pokud jde o některá pravidla pro výkon práva volit a být volen ve volbách do Evropského parlamentu občanů Unie, kteří mají bydliště v některém členském státě a nejsou jeho státními příslušníky,
- s ohledem na článek 41, čl. 48 odst. 3 a článek 74a jednacího řádu,
- s ohledem na zprávu Výboru pro ústavní záležitosti (A7-0176/2011),

---

¹ Rozhodnutí Rady 76/787/ESUO, EHS, Euratom (Úř. věst. L 278, 8.10.1976, s. 1.) ve znění pozměněném rozhodnutím Rady 93/81/Euratom, ESUO, EHS (Úř. věst. L 33, 9.2.1993, s. 15) a rozhodnutím Rady 2002/772/ES, Euratom (Úř. věst. L 283, 21.10.2002, s. 1).

² Úř. věst. C 292, 21.9.1998, s. 66.

³ Úř. věst. C 227 E, 4.9.2008, s. 132.

⁴ Přijaté texty, P7_TA(2010)0148.

vzhledem k těmto důvodům:

- A. Parlament má právo zahájit reformu svého vlastního volebního postupu a dát k ní souhlas,
- B. Parlament má právo zahájit proces vedoucí ke změně svého složení a dát k ní souhlas,
- C. Parlament má právo zahájit revizi Smluv,
- D. Parlament je volen přímou volbou každých pět let od roku 1979 a jeho pravomoci a vliv během tohoto období vzrostly, především v důsledku vstupu Lisabonské smlouvy v platnost,
- E. na základě Lisabonské smlouvy došlo ke změně mandátu členů Evropského parlamentu – nyní jsou přímými zástupci občanů Unie¹,
- F. i bez dohody o jednotném volebním postupu došlo během tohoto období k postupnému sblížení volebních systémů, zejména s všeobecným přijetím poměrného zastoupení v roce 1999, formálním ustavením politických stran na úrovni EU² a zrušením dvojího mandátu³,
- G. pojetí občanství Evropské unie, které poprvé v rámci ústavního řádu oficiálně stanovila Maastrichtská smlouva v roce 1993, zahrnovalo právo účastnit se za jistých podmínek evropských a obecních voleb v jiných členských státech než ve svém vlastním státě a Listina základních práv Evropské unie, která je nyní na základě Lisabonské smlouvy právně závazná, toto právo spolu s dalšími občanskými právy ještě posílila,
- H. všeobecné uznání demokratické úlohy Parlamentu však zůstává omezené, politické strany na evropské úrovni se teprve formují, volební kampaně mají stále spíše národní než evropský charakter a sdělovací prostředky věnují dění v Parlamentu jen občasnou pozornost,
- I. celková účast ve volbách do Parlamentu se neustále snižuje z 63 % v roce 1979 na 43 % v roce 2009;
- J. počet občanů Unie, kteří mají bydliště v jiném než svém vlastním členském státě a kteří volí ve volbách do Evropského parlamentu, je nízký a počet takových občanů, kteří v těchto volbách kandidují, je zanedbatelný; v jednotlivých členských státech se liší požadavky na bydliště, pokud jde o získání volebního práva, jakož i délka období, po jehož uplynutí je občanům členských států, kteří mají bydliště jinde v EU, odňato právo volit v domovském členském státě; navíc předávání informací mezi členskými státy o občanech jiných členských států zapsaných na seznamy voličů nebo kandidujících ve volbách není efektivní,
- K. vzhledem k tomu, že podle judikatury Soudního dvora členské státy disponují

¹ Čl. 10 odst. 2 a čl. 14 odst. 2 Smlouvy o Evropské unii.

² Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2004/2003 ze dne 4. listopadu 2003 o statutu a financování politických stran na evropské úrovni (Úř. věst. L 297, 15.11.2003, s. 1).

³ Rozhodnutí Rady 2002/772/ES, Euratom, čl. 1 odst. 7 písm. b).

nezanedbatelnou výsadou při stanovení, kdo může volit ve volbách do EP, musí však respektovat obecné zásady právních předpisů Unie a nesmí s jednotlivými kategoriemi občanů Unie za stejných okolností nakládat odlišným způsobem¹, a podobně, přestože si podmínky pro získání či ztrátu občanství stanoví každý členský stát sám, musí přitom zohledňovat status občanství Unie²,

- L. současné návrhy Komise, jež mají za cíl usnadnit volební účast občanů Unie, kteří mají bydliště v jiném než ve svém vlastním členském státě, jsou blokovány Radou³,
- M. v rámci 27 členských států se minimální věk osob způsobilých kandidovat ve volbách pohybuje od 18 do 25 let a v případě způsobilosti volit je to od 16 do 18 let; je důležité vést mladé lidi k účasti ve volbách,
- N. počet poslankyň EP nyní dosahuje 35 %; je nezbytné vyvinout úsilí o další snížení nerovnováhy v zastoupení žen a mužů v Parlamentu, zejména v určitých členských státech,
- O. existuje ještě řada dalších otázek, které by mohly být přezkoumány s ohledem na tyto volby, včetně otázky minimálních prahů, ověřování pověřovacích listin poslanců EP a obsazování uvolněných mandátů,
- P. Parlament naléhavě žádal Radu, aby posunula datum konání voleb na květen, což by mu umožnilo lépe zorganizovat svou činnost tak, aby se urychlila volba nového předsedy Komise, a vyhnout se začátku letních prázdnin v několika členských státech⁴,
- Q. Parlament je na základě Lisabonské smlouvy oprávněn a povinen předkládat návrh na rozhodnutí o přerozdělení mandátů mezi členské státy v rámci vymezeném minimálním a maximálním počtem mandátů a jejich celkovým počtem, a to při dodržování zásady sestupné poměrnosti; Parlament v minulosti rozhodl, že napraví nerovné rozdělování mandátů, které se uplatňovalo dříve, a že bude složení Parlamentu pravidelně upravovat tak, aby odpovídalo změnám týkajícím se demografické situace a členství v Unii⁵; dále považuje za důležité, aby složení Parlamentu bylo výrazem plurality politických stran a solidarity mezi členskými státy,
- R. Parlament postrádá autonomní systém regulace zákonem stanovených výsad a imunit svých poslanců; Rada již dříve odsouhlasila přezkoumání žádosti Parlamentu o revizi

¹ Věc C-145/04 *Španělské království vs. Spojené království Velké Británie a Severního Irsku* [2006] ECR I-7917 (týkající se Gibraltar) a případ C-300/04 M. G. Eman a O. B. Sevinger vs. *College van burgemeester en wethouders van Den Haag* [2006] ECR I-8055 (týkající se Aruby).

² Věc C-135/08 *Rottmann v Freistaat Bayern*: rozsudek ze dne 2. března 2010 (Úř. věst. C 113, 1.5.2010, s. 4).

³ Viz směrnice Rady 93/109/ES ze dne 6. prosince 1993 o pravidlech pro výkon práva volit a být volen ve volbách do Evropského parlamentu občanů Unie, kteří mají bydliště v některém členském státě a nejsou jeho státními příslušníky (Úř. věst. L 329, 30.12.1993, s. 34) a usnesení Evropského parlamentu ze dne 26. září 2007 o návrhu směrnice Rady, kterou se mění směrnice 93/109/ES, pokud jde o některá konkrétní pravidla pro výkon práva volit a být volen ve volbách do Evropského parlamentu občanů Unie, kteří mají bydliště v některém členském státě a nejsou jeho státními příslušníky (Úř. věst. C 219 E, 28.8.2008, s.193).

⁴ Jak bylo navrženo v usnesení Evropského parlamentu ze dne 1. prosince 2005 o pokynech pro schválení Komise (Úř. věst. C 285 E, 22.11.2006, s. 137).

⁵ Usnesení ze dne 11. října 2007 o složení Evropského parlamentu (Úř. věst. C 227 E, 4.9.2008, s. 132) (zpráva Lamassoure-Severin).

Protokolu o výsadách a imunitách z roku 1965, jakmile statut poslanců vstoupí v platnost¹,

- S. navzdory skutečnosti, že Rada dříve souhlasila s tím, že bude akt z roku 1976 podrobovat přezkumu, poslední formální přezkum volebního postupu byl Parlamentem zahájen už v roce 1998²,
  - T. volební postup Parlamentu musí dodržovat postup svobodných, spravedlivých a tajných voleb, dosáhnout všeobecné proporcionality zastoupení a být stálý a srozumitelný,
  - U. volební systém Parlamentu je kompromisem mezi demokratickou zásadou rovnosti („jedna osoba, jeden hlas“) a mezinárodní právní zásadou rovného postavení jednotlivých států a Smlouva o EU stanoví zásadu rovnosti občanů Unie a současně zakazuje diskriminaci na základě státní příslušnosti,
  - V. reforma volebního systému musí rovněž dodržovat zásadu subsidiarity a proporcionality a neměla by usilovat o prosazování samoúčelné jednotnosti,
  - W. Parlament v minulosti rozhodl, že zváží možnost volit některé poslance EP na základě nadnárodních volebních kandidátních listin s ohledem na skutečnost, že by tento postup přispěl k opravdu evropskému rozměru předvolebních kampaní, zejména pokud by ústřední úlohu měly politické strany na evropské úrovni³;
  - X. v případě zavedení nadnárodních kandidátních listin musí nejvyšším principem zůstat zásada rovnosti volby a status poslanců Parlamentu by neměl být ovlivněn způsobem jejich zvolení, tj. z nadnárodních či vnitrostátních kandidátních listin;
  - Y. Smlouva o EU stanoví: „Politické strany na evropské úrovni přispívají k utváření evropského politického vědomí a k vyjadřování vůle občanů Unie.“⁴ a Parlament za tímto účelem ve svém usnesení ze dne 6. dubna 2011 o uplatňování nařízení (ES) č. 2004/2003 o statutu a financování politických stran na evropské úrovni⁵ vyzval Komisi, aby připravila návrh právních předpisů, které zavedou jednotný statut EU pro politické strany a nadace,
1. přijímá rozhodnutí reformovat svůj volební postup v dostatečném předstihu před volbami v roce 2014 s cílem zvýšit legitimitu a účinnost Parlamentu posílením evropského demokratického rozměru a zajištěním spravedlivějšího rozdělení mandátů mezi jednotlivé státy v souladu se Smlouvami;
  2. navrhuje, aby dalších 25 poslanců EP bylo zvoleno jedním volebním obvodem tvořeným celým územím Evropské unie; nadnárodní listiny by se skládaly z kandidátů vybraných

¹ Prohlášení ze dne 3. června 2005 učiněné zástupci členských států zasedajících v Radě.

² Prohlášení 6151/02 zástupců členských států v Radě ze dne 22. února 2002, „že ustanovení tohoto aktu by měla být přezkoumána před druhými volbami do Evropského parlamentu konajícími se po vstupu v platnost změn v aktu z roku 1976, které jsou předmětem tohoto rozhodnutí“ – tj. před rokem 2009.

³ Naposledy ve svém výše uvedeném usnesení ze dne 11. října 2007 (zpráva Lamassoura a Severina).

⁴ Čl. 10 odst. 4 Smlouvy o EU.

⁵ Přijaté texty, P7_TA(2011)0144.

alespoň třetinou členských států a mohou zajistit náležité zastoupení žen a mužů; každý volič by mohl kromě svého hlasu pro vnitrostátní nebo regionální volební listinu moci také disponovat jedním hlasem pro celoevropskou listinu: hlasování pro celoevropský volební obvod bude v souladu s poměrným systémem s uzavřenou kandidátní listinou; mandáty budou přiděleny podle D'Hondtovy metody bez uplatnění minimálního prahu¹; dále navrhuje, aby na úrovni EU byl vytvořen volební orgán s cílem řídit průběh voleb, ve kterých jsou voleni kandidáti z celoevropské listiny, a ověřit výsledky těchto voleb;

3. i) stanoví, že návrh rozhodnutí o přerozdělení 751 stávajících mandátů mezi jednotlivé státy předloží Parlament v případě, že to bude objektivně podloženo údaji zjištěnými Eurostatem před konáním každý jednotlivých voleb; toto rozhodnutí by mělo být přijato před koncem čtvrtého kalendářního roku funkčního období Parlamentu;
  - ii) navrhuje navázat dialog s Evropskou radou s cílem posoudit možnost dosažení dohody o trvalém a transparentním matematickém vzorci pro rozdělení míst v Parlamentu, který bude odpovídat kritériím stanoveným ve Smlouvách a který bude v souladu se zásadou plurality politických stran a zásadou solidarity mezi členskými státy;
4. vyzývá Komisi, aby předložila návrh nařízení s cílem zvýšit soudržnost a srovnatelnost údajů o obyvatelstvu poskytovaných členskými státy;
5. rozhoduje o přesunutí evropských voleb z června na květen;
6. žádá členské státy a politické strany, aby podporovaly lepší zastoupení žen a příslušníků menšin na kandidátních listinách; domnívá se, že pro legitimitu Unie je důležité, aby složení Parlamentu odráželo různorodost evropských obyvatel;
7. stejně důrazně vyzývá politické strany, aby při výběru kandidátů uplatňovaly demokratické zásady;
8. vyzývá Radu, Komisi a členské státy, aby zintenzívnily své úsilí ve snaze pomoci občanům EU, kteří mají bydliště v jiném než svém domovském členském státě, aby se mohli účastnit evropských voleb v zemi, kde mají bydliště; v této souvislosti žádá Komisi, aby předložila nový návrh na revizi směrnice Rady 93/109/ES, kterou se stanoví podrobná pravidla pro výkon práva volit a být volen ve volbách do Evropského parlamentu občanů Unie, kteří mají bydliště v některém členském státě a nejsou jeho státními příslušníky², a aby dala podnět ke zrušení stávajícího systému výměny informací, jehož funkci může ve volbách do Parlamentu převzít seznam voličů na úrovni EU;
9. znovu připomíná svůj dlouhodobý požadavek, aby Protokol o výsadách a imunitách Evropských společenství z roku 1965 byl pozměněn s cílem stanovit jednotný a nadnárodní režim pro poslance Evropského parlamentu³;

---

¹ Sainte-Laguého metoda používá dělitele 1, 3, 5, 7 atd. a v roce 2009 byla použita při evropských volbách v Německu, Lotyšsku a Švédsku. Její výsledek vykazuje mírně lepší poměrnost než D'Hondtova metoda.

² Úř. věst. L 329, 30.12.1993, s. 34.

³ Usnesení Evropského parlamentu ze dne 6. července 2006 o změnách Protokolu o výsadách a imunitách (Úř. věst. C 303 E, 13.12.2006, s. 830), ve kterém Parlament potvrdil svůj záměr použít statut poslanců jako částečný základ pro navrhovanou revizi (rozhodnutí Evropského parlamentu ze dne 3. června 2003 o přijetí statutu pro

10. v příloze II předkládá návrhy Radě k pozměnění Smluv;
11. v příloze III předkládá návrhy Radě k pozměnění Aktu o volbě členů Evropského parlamentu ve všeobecných a přímých volbách;
12. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Evropské radě, Radě, Komisi a parlamentům a vládám členských států.

PŘÍLOHA I – Konsolidované znění Aktu o volbě zastupitelů ve Shromáždění ve všeobecných a přímých volbách, jenž je připojen k rozhodnutí Rady ze dne 20. září 1976, a jeho následných změn

**AKT¹
o volbě členů Evropského parlamentu
ve všeobecných a přímých volbách**

Článek 1

1. V každém členském státu jsou členové Evropského parlamentu voleni podle zásad poměrného zastoupení na základě kandidátních listin nebo jednotlivých převoditelných hlasů.
2. Členské státy mohou umožnit hlasování na základě kandidátní listiny s přednostními hlasy postupem, který stanoví.
3. Volby probíhají všeobecným a přímým hlasováním a musí být svobodné a tajné.

Článek 2

Členské státy mohou podle své konkrétní vnitrostátní situace zřizovat pro volby do Evropského parlamentu volební obvody nebo jiným způsobem dále členit své volební oblasti, aniž tím je celkově dotčen poměrný charakter volebního systému.

Článek 3

Členské státy mohou stanovit minimální práh pro přidělení mandátů. Tento práh však nesmí být na vnitrostátní úrovni stanoven tak, aby přesahoval 5 % odevzdaných hlasů.

Článek 4

Každý členský stát může stanovit strop pro výdaje kandidátů ve volební kampani.

Článek 5

1. Pětileté funkční období, na které jsou členové Evropského parlamentu voleni, začíná zahájením prvního zasedání vždy po volbách.

---

¹ Poznámka: Tento dokument je konsolidovaným zněním, které vypracovala právní služba Evropského parlamentu na základě AKTU o volbě zastupitelů ve Shromáždění ve všeobecných a přímých volbách (Úř. věst. L 278, 8.10.1976, s. 5) ve znění rozhodnutí 93/81/Euratom, ESUO, EHS, kterým se mění Akt o volbě zastupitelů v Evropském parlamentu ve všeobecných a přímých volbách, jenž je připojen k rozhodnutí 76/787/ESUO, EHS, Euratom ze dne 20. září 1976 (Úř. věst. L 33, 9.2.1993, s. 15) a k rozhodnutí Rady 2002/772/ES, Euratom ze dne 25. června 2002 a 23. září 2002 (Úř. věst. L 283, 21.10.2002, s. 1). Od konsolidovaného znění, které vypracoval Úřad pro úřední tisky Evropské unie (CONSLEG 1976X1008-23/09/2002), se liší ve dvou ohledech: je do něj začleněna odrážka v čl. 6 odst. 1 „– člen Výboru regionů“ vyplývající z článku 5 Amsterdamské smlouvy (Úř. věst. C 340, 10.11.1997) a znění je přečíslováno v souladu s čl. 2 odst. 1 rozhodnutí Rady 2002/772/ES, Euratom.

Může být prodlouženo nebo zkráceno podle čl. 10 odst. 2 druhého pododstavce.

2. Funkční období každého poslance začíná a končí současně s obdobím uvedeným v odstavci 1.

Článek 6

1. Členové Evropského parlamentu volí jednotlivě a osobně. Nejsou vázáni žádnými pokyny a jejich mandát není vázaný.

2. Členové Evropského parlamentu požívají výsad a imunit, jež se na ně vztahují podle Protokolu ze dne 8. dubna 1965 o výsadách a imunitách Evropských společenství.

Článek 7

1. Funkce člena Evropského parlamentu je neslučitelná s funkcemi:

- člena vlády členského státu,
- člen Komise Evropských společenství,
- soudce, generálního advokáta nebo tajemníka Soudního dvora Evropských společenství nebo Soudu prvního stupně,
- člena výkonné rady Evropské centrální banky,
- člena Účetního dvora Evropských společenství,
- veřejného ochránce práv Evropských společenství,
- člena Hospodářského a sociálního výboru Evropského společenství a Evropského společenství pro atomovou energii,
- člena Výboru regionů,
- člena výborů nebo jiných subjektů vytvořených na základě Smluv o založení Evropského společenství a Evropského společenství pro atomovou energii za účelem správy finančních prostředků Společenství nebo k provádění stálých přímých správních úkolů,
- člena Rady guvernérů, správní rady nebo zaměstnance Evropské investiční banky,
- činného úředníka nebo zaměstnance orgánů a institucí Evropských společenství nebo k nim připojených specializovaných subjektů nebo Evropské centrální banky.

2. Od voleb do Evropského parlamentu v roce 2004 je funkce člena Evropského parlamentu neslučitelná s funkcí člena vnitrostátního parlamentu.

Odchylně od tohoto pravidla a aniž je dotčen odstavec 3:

– mohou členové irského národního parlamentu zvolení při následných volbách do Evropského parlamentu vykonávat souběžně oba mandáty až do příštích voleb do irského národního parlamentu, kdy se použije první pododstavec tohoto odstavce;

– mohou členové parlamentu Spojeného království, kteří jsou během pětiletého období před volbami do Evropského parlamentu v roce 2004 rovněž členy Evropského parlamentu, vykonávat souběžně oba mandáty až do voleb do Evropského parlamentu v roce 2009, kdy se použije první pododstavec tohoto odstavce.

3. Dále mohou členské státy za okolností uvedených v článku 8 stanovit další vnitrostátní předpisy o neslučitelnosti funkcí.

4. Členové Evropského parlamentu, na které se v průběhu pětiletého období zmíněného v článku 5 začnou vztahovat odstavce 1, 2 a 3, budou nahrazeni v souladu s článkem 13.

Článek 8

S výhradou ustanovení tohoto aktu se volební postup řídí v každém členském státě vnitrostátními předpisy.

Těmito vnitrostátními předpisy, jež mohou případně zohledňovat zvláštnosti v členských státech, nesmí být celkově dotčen poměrný charakter volebního systému.

Článek 9

Při volbách členů Evropského parlamentu může každý volit pouze jednou.

Článek 10

1. Volby do Evropského parlamentu se konají v termínu a v časech, které si stanoví jednotlivé členské státy; ve všech členských státech spadá tento termín do stejného období, které začíná ve čtvrtek ráno a končí následující nedělí.

2. Členské státy mohou oficiálně zveřejnit výsledky sčítání hlasů až po ukončení voleb v tom členském státě, jehož voliči odevzdávají své hlasy jako poslední v rámci období uvedeného v odstavci 1.

Článek 11

1. Rada po konzultaci s Evropským parlamentem jednomyslně určí volební období pro první volby.

2. Následující volby se uskuteční v odpovídajícím období posledního roku pětiletého období uvedeného v článku 5.

Jestliže se ukáže, že volby ve Společenství není možné během uvedeného období uskutečnit, Rada po konzultaci s Evropským parlamentem jednomyslně stanoví – alespoň jeden měsíc¹ před ukončením pětiletého období uvedeného v článku 5 – další volební období, a to maximálně dva měsíce před nebo jeden měsíc po období stanoveném podle předchozího pododstavce.

3. Aniž jsou dotčeny článek 196 Smlouvy o založení Evropského společenství a článek 109 Smlouvy o založení Evropského společenství pro atomovou energii, sejde se Evropský parlament, aniž by musel být svolán, první úterý po uplynutí lhůty jednoho měsíce od konce volebního období.

4. Pravomoci Evropského parlamentu končí zahájením první schůze nově zvoleného Evropského parlamentu.

Článek 12

Evropský parlament ověří pověřovací listiny členů Evropského parlamentu. K tomuto účelu přihlíží k výsledkům úředně vyhlášeným členskými státy a rozhoduje všechny spory, které vznikají na základě tohoto aktu a které nevznikají na základě ustanovení vnitrostátních předpisů, na něž tento akt odkazuje.

Článek 13

1. Místo se uprázdňuje zánikem mandátu člena Evropského parlamentu v případě jeho rezignace nebo smrti nebo v případě, že je mandát zbaven.

2. S výhradou jiných ustanovení tohoto aktu stanoví každý členský stát vhodné postupy pro obsazení místa, jež se uprázdňuje během pětiletého funkčního období uvedeného v článku 5, na zbytek tohoto období.

3. Jestliže právní předpisy členského státu výslovně stanoví zbavení mandátu člena Evropského parlamentu, zaniká jeho mandát podle těchto právních předpisů. Příslušné vnitrostátní orgány o tom uvědomí Evropský parlament.

4. Uprázdnil-li se místo rezignací nebo smrtí, uvědomí o tom předseda Evropského parlamentu neprodleně příslušné orgány dotyčného členského státu.

Článek 14

V případě, že by bylo nutné přijmout opatření k provedení tohoto aktu, přijme je Rada jednomyslně na návrh Evropského parlamentu a po konzultaci s Komisí poté, co se pokusí dosáhnout dohody s Evropským parlamentem prostřednictvím dohodovacího výboru složeného z Rady a zástupců Evropského parlamentu.

Článek 15

---

¹ Kromě anglického a španělského znění je ve zněních rozhodnutí 2002/772/ES, Euratom zveřejněných v Úředním věstníku toto období stanoveno na jeden rok.

Tento akt byl sepsán v jazyce anglickém, dánském, finském, francouzském, irském, italském, německém, nizozemském, portugalském, řeckém, španělském a švédském, přičemž všechna znění mají stejnou platnost.

Přílohy I a II jsou nedílnou součástí tohoto aktu.

Článek 16

Ustanovení tohoto aktu vstupují v platnost prvním dnem měsíce následujícího po přijetí posledního oznámení uvedeného v rozhodnutí.

Udfærdiget i Bruxelles, den tyvende september nitten hundrede og seksoghalvfjerds.

Geschehen zu Brüssel am zwanzigsten September neunzehnhundertsechundsiebzig.

V Bruselu dne dvacátého září roku tisíc devět set sedmdesát šest.

Fait à Bruxelles, le vingt septembre mil neuf cent soixante-seize.

Arna dhéanamh sa Bhruiséil, an fichiú lá de mhí Mhéan Fómhair, míle naoi gcéad seachtó a sé.

Fatto a Bruxelles, addì venti settembre millenovecentosettantasei.

Gedaan te Brussel, de twintigste september negentienhonderd zesenzeventig.

PŘÍLOHA I

Spojené království uplatní ustanovení tohoto aktu pouze ve vztahu ke Spojenému království.

PŘÍLOHA II

Prohlášení k článku 14

Pokud jde o postup, kterým se má řídit dohodovací výbor, podle platné dohody budou použita ustanovení odstavců 5, 6 a 7 postupu, jenž byl stanoven ve společném prohlášení Evropského parlamentu, Rady a Komise ze dne 4. března 1975¹.

---

¹ Úř. věst C 89, 22.4.1975, s. 1.

PŘÍLOHA II – Návrh na změnu Smluv

SMLOUVA O EVROPSKÉ UNII

Pozměňovací návrh A

Smlouva o Evropské unii Čl. 14 – odst. 2

Smlouva o Evropské unii

2. Evropský parlament se skládá ze zástupců občanů Unie. ***Jejich počet nesmí překročit sedm set padesát, nepočítaje předsedu.*** Zastoupení občanů je zajištěno poměrným sestupným způsobem, přičemž je stanovena minimální hranice šesti členů na členský stát. Žádnému členskému státu nesmí být přiděleno více než devadesát šest míst.

Evropská rada přijme z podnětu Evropského parlamentu a po obdržení jeho souhlasu jednomyslně rozhodnutí, ***kterým stanoví složení Evropského parlamentu, při dodržení zásad uvedených v prvním pododstavci.***

Pozměňovací návrh

2. Evropský parlament se skládá ze zástupců občanů Unie.

2a. Členské státy volí sedm set padesát jedna zástupců. Zastoupení občanů je zajištěno poměrným sestupným způsobem, přičemž je stanovena minimální hranice šesti členů na členský stát. Žádnému členskému státu nesmí být přiděleno více než devadesát šest míst.

Přidělení mandátů členským státům se pravidelně posuzuje. Před koncem čtvrtého kalendářního roku funkčního období přijme Evropská rada z podnětu Evropského parlamentu a po obdržení jeho souhlasu jednomyslně rozhodnutí ***o přidělení mandátů v následujícím volebním období.***

2b. Kromě toho je dvacet pět zástupců voleno jedním volebním obvodem tvořeným celým územím Unie.

PROTOKOL (č. 7) O VÝSADÁCH A IMUNITÁCH EVROPSKÉ UNIE

Pozměňovací návrh B

Protokol o výsadách a imunitách Evropské unie Článek 7

Protokol (č. 7)

Volný pohyb členů Evropského parlamentu, kteří jedou na místo zasedání Evropského parlamentu nebo se z něj vrací, nepodléhá žádným omezením správní či jiné povahy.

Členům Evropského parlamentu při celním odbavení a při devizové kontrole:

a) přiznává jejich vlastní vláda stejné výhody, jaké přiznává vyšším úředníkům pohybujícím se v zahraničí při plnění dočasného úředního poslání,

b) přiznává vláda ostatních členských států stejné výhody, jaké přiznávají zástupcům zahraničních vlád při plnění dočasného úředního poslání.

Pozměňovací návrh

Členové Evropského parlamentu mají právo na volný pohyb po celém území Evropské unie.

Toto právo nelze omezit právními předpisy ani nařízením veřejného orgánu či soudu.

Pozměňovací návrh C

Protokol o výsadách a imunitách Evropské unie Článek 8

Protokol (č. 7)

Členové Evropského parlamentu nemohou být vyšetřováni, zadrženi nebo stíháni pro své názory či hlasování během výkonu své funkce.

Pozměňovací návrh

Členové Evropského parlamentu nemohou být nikdy vyšetřováni, zadrženi nebo stíháni pro svou činnost, hlasování či prohlášení při výkonu svého mandátu.

Evropský parlament na žádost člena rozhodne, zda při výkonu mandátu vykonal člen určitou činnost či učinil určité prohlášení.

Evropský parlament přijme prováděcí ustanovení k tomuto článku ve svém

Pozměňovací návrh D

Protokol o výsadách a imunitách Evropské unie

Článek 9

Protokol (č. 7)

Pozměňovací návrh

V průběhu zasedání Evropského parlamentu jeho členové

a) na území vlastního státu požívají imunit přiznávaných členům parlamentu vlastního státu;

b) na území všech ostatních členských států nemohou být zadrženi ani soudně stíháni.

Jsou chráněni imunitou rovněž během cesty na místo zasedání Evropského parlamentu a při návratu z něj.

Imunity se nelze dovolávat v případě přistížení při činu; Evropský parlament je oprávněn svého člena imunity zbavit.

1. Osobní svobodu člena Evropského parlamentu lze omezit pouze se souhlasem Evropského parlamentu, kromě případů, kdy je člen dopaden při páchání trestného činu.

2. Zabavení dokumentů či elektronických záznamů člena Evropského parlamentu, jeho osobní prohlídka či prohlídka jeho kanceláře či bydliště nebo zachycování jeho elektronické pošty nebo odposlech jeho telefonických rozhovorů lze nařídít pouze se souhlasem Evropského parlamentu.

3. Člen Evropského parlamentu je oprávněn odmítnout vypovídat ve věci informací, které získal při výkonu svého mandátu, nebo o osobách, které mu tyto informace poskytly či kterým je předal.

4. Vyšetřování člena Evropského parlamentu nebo trestní řízení proti němu musí být na žádost Evropského parlamentu pozastaveno.

5. O souhlas podle odstavce 2 mohou požádat pouze orgány příslušné podle vnitrostátního práva.

6. Souhlas podle odstavce 2 nebo pozastavení vyšetřování či trestního řízení podle odstavce 4 lze udělit za stanovených podmínek, na omezenou dobu nebo s omezenou platností.

PŘÍLOHA III – Návrh rozhodnutí Rady na přijetí ustanovení pozměňujících Akt ze dne 20. září 1976 o volbě členů Evropského parlamentu ve všeobecných a přímých volbách

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na článek 223 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropského parlamentu,

s ohledem na souhlas Evropského parlamentu,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) je třeba provést ustanovení Smlouvy o volebním postupu,

PŘIJALA ustanovení připojená k tomuto rozhodnutí a doporučuje, aby byla schválena členskými státy v souladu s jejich příslušnými ústavními předpisy.

Toto rozhodnutí a k němu připojená ustanovení budou zveřejněna v Úředním věstníku Evropské unie.

Členské státy bez prodlení oznámí generálnímu tajemníkovi Rady, že provedly požadované postupy v souladu se svými příslušnými ústavními předpisy pro schválení ustanovení připojených k tomuto rozhodnutí.

Změny nabývají účinku prvním dnem měsíce následujícího po schválení ustanovení tohoto rozhodnutí členskými státy v souladu s jejich ústavními předpisy.

Příloha k návrhu rozhodnutí Rady na přijetí ustanovení pozměňujících Akt ze dne 20. září 1976 o volbě členů Evropského parlamentu ve všeobecných a přímých volbách¹

Pozměňovací návrh 1

Akt o volbě z roku 1976

Čl. 1 – odst. 1

Akt o volbě z roku 1976

1. *V každém členském státu jsou* členové Evropského parlamentu voleni podle zásad poměrného zastoupení na základě kandidátních listin nebo jednotlivých převoditelných hlasů.

Pozměňovací návrh

1. Členové Evropského parlamentu **jsou** voleni **jako zástupci občanů Unie** podle zásad poměrného zastoupení na základě kandidátních listin nebo jednotlivých převoditelných hlasů.

Pozměňovací návrh 2

Akt o volbě z roku 1976

Článek 2 a (nový)

Akt o volbě z roku 1976

Pozměňovací návrh

Článek 2a

1. Pro účely přidělení mandátů členským státům v souladu se zásadou sestupné poměrnosti podle čl. 14 odst. 2a Smlouvy o Evropské unii se poměr mezi počtem obyvatel a počtem mandátů jednotlivých států musí před zaokrouhlením na celá čísla lišit v závislosti na počtu jejich obyvatel tak, aby každý člen Evropského parlamentu zvolený v členském státě s větším počtem obyvatel zastupoval více občanů než člen Evropského parlamentu zvolený v členském státě s menším počtem

¹ Pozměňovací návrhy v tomto textu jsou založeny na konsolidovaném znění vypracovaném právní službou Evropského parlamentu na základě Aktu o volbě zastupitelů v Evropském parlamentu ve všeobecných a přímých volbách (Úř. věst. L 278, 8.10.1976, s. 5), v pozměněném znění rozhodnutím 93/81/Euratom, ESUO, EHS pozměňující Akt o volbě zastupitelů v Evropském parlamentu ve všeobecných a přímých volbách připojený k rozhodnutí Rady 76/787/ESOU, EHS, Euratom ze dne 20. září 1976 (Úř. věst. L 33, 9.2.1993, s. 15), a rozhodnutí Rady 2002/772/ES, Euratom ze dne 25. června 2002 a 23. září 2002 (Úř. věst. L 283, 21.10.2002, s. 1). Toto konsolidované znění se liší od konsolidovaného znění vypracovaného Úřadem pro úřední tisky Evropské unie (CONSLEG. 1976X1008-23/09/2002) ve dvou ohledech: je do něj začleněna odrážka v čl. 6 odst. 1 „– člen Výboru regionů“ vyplývající z článku 5 Amsterdamské smlouvy (Úř. věst. C 340, 10.11.1997) a znění je přečíslováno v souladu s čl. 2 odst. 1 rozhodnutí Rady 2002/772/ES, Euratom.

obyvatel a současně, aby žádný členský stát s menším počtem obyvatel neměl více mandátů než stát s větším počtem obyvatel.

2. Pokud určitý stát přistoupí k Unii v průběhu volebního období Parlamentu, jsou mu přechodně po zbytek volebního období přiděleny mandáty, které se přidají k počtu mandátů uvedených v čl. 14 odst. 2a a 2b Smlouvy o Evropské unii.

Pozměňovací návrh 3

Akt o volbě z roku 1976 Článek 2 b (nový)

Akt o volbě z roku 1976

Pozměňovací návrh

Článek 2b

1. V souladu s čl. 14 odst. 2b Smlouvy o Evropské unii je jeden dodatečný volební obvod tvořen celým územím Unie, v němž je voleno dvacet pět členů.

2. Evropský parlament a Rada řádným legislativním postupem stanoví volební orgán, který bude řídit a ověřovat průběh voleb ve volebním obvodu Evropské unie.

3. Nadnárodní kandidátní listiny ve volebním obvodu Evropské unie podané evropskými politickými stranami jsou přípustné, pouze pokud:

a) jsou tvořeny kandidáty, kteří mají bydliště alespoň ve třetině států, a

b) zachovávají vyvážené zastoupení žen a mužů.

4. Každý volič má jeden dodatečný hlas, který může využít pro celoevropskou listinu. Mandáty jsou přiděleny podle Sainte-Laguëovy metody.

5. Podrobná pravidla pro volby ve volebním obvodu Evropské unie jsou stanovena v prováděcích opatřeních, která

budou přijata v souladu s článkem 14.

Pozměňovací návrh 4

Akt o volbě z roku 1976

Článek 3

Akt o volbě z roku 1976

Členské státy mohou stanovit minimální práh pro přidělení mandátů. Tento práh však nesmí být na vnitrostátní úrovni stanoven tak, aby přesahoval 5 % odevzdaných hlasů.

Pozměňovací návrh

1. Členské státy mohou stanovit minimální práh pro přidělení mandátů. Tento práh však nesmí být na vnitrostátní úrovni stanoven tak, aby přesahoval 5 % odevzdaných hlasů.

2. Pro přidělení mandátů vzešlých z volebního obvodu Evropské unie není stanovena žádná minimální hranice.

Pozměňovací návrh 5

Akt o volbě z roku 1976

Článek 4

Akt o volbě z roku 1976

Každý členský stát může stanovit strop pro výdaje kandidátů ve volební kampani.

Pozměňovací návrh

Každý členský stát může stanovit strop pro výdaje kandidátů **a politických stran** ve volební kampani **na vnitrostátní nebo regionální úrovni. Volební orgán stanoví strop pro výdaje kandidátů a politických stran ve volební kampani na úrovni Evropské unie.**

Pozměňovací návrh 6

Akt o volbě z roku 1976

Čl. 5 – odst. 1 – pododstavec 2

Akt o volbě z roku 1976

Může být prodlouženo nebo zkráceno podle **čl. 10 odst. 2** druhého pododstavce.

Pozměňovací návrh

Může být prodlouženo nebo zkráceno podle **čl. 11 odst. 2** druhého

pododstavce.

Pozměňovací návrh 7

Akt o volbě z roku 1976

Čl. 6 – odst. 2

Akt o volbě z roku 1976

Pozměňovací návrh

2. Členové Evropského parlamentu *požívají výsad a imunit, jež se na ně vztahují podle Protokolu ze dne 8. dubna 1965 o výsadách a imunitách Evropských společenství.*

2. Členové Evropského parlamentu *mají práva a povinnosti stanovené ve statutu poslanců a Protokolu o výsadách a imunitách Evropské unie.*

Pozměňovací návrh 8

Akt o volbě z roku 1976

Čl. 7 – odst. 1 – odrážka 1 a (nová)

Akt o volbě z roku 1976

Pozměňovací návrh

– člena vnitrostátního nebo regionálního parlamentu s legislativní pravomocí,

Pozměňovací návrh 9

Akt o volbě z roku 1976

Čl. 7 – odst. 2

Akt o volbě z roku 1976

Pozměňovací návrh

2. Od voleb do Evropského parlamentu v roce 2004 je funkce člena Evropského parlamentu neslučitelná s funkcí člena vnitrostátního parlamentu.

vypouští se

Odchylně od tohoto pravidla a aniž je dotčen odstavec 3:

– mohou členové irského národního parlamentu zvolení při následných volbách do Evropského parlamentu

vykonávat souběžně oba mandáty až do příštích voleb do irského národního parlamentu, kdy se použije první pododstavec tohoto odstavce,

– mohou členové parlamentu Spojeného království, kteří jsou během pětiletého období před volbami do Evropského parlamentu v roce 2004 rovněž členy Evropského parlamentu, vykonávat souběžně oba mandáty až do voleb do Evropského parlamentu v roce 2009, kdy se použije první pododstavec tohoto odstavce.

Pozměňovací návrh 10

Akt o volbě z roku 1976

Čl. 7 – odst. 4

Akt o volbě z roku 1976

4. Členové Evropského parlamentu, na které se v průběhu pětiletého období zmíněného v článku 5 začnou vztahovat odstavce 1, **2 a** 3, budou nahrazeni v souladu s článkem 13.

Pozměňovací návrh

4. Členové Evropského parlamentu, na které se v průběhu pětiletého období zmiňovaného v článku 5 začnou vztahovat odstavce 1 **nebo** 3, budou nahrazeni v souladu s článkem 13.

Pozměňovací návrh 11

Akt o volbě z roku 1976

Článek 9

Akt o volbě z roku 1976

Při volbách členů Evropského parlamentu může každý volit pouze jednou.

Pozměňovací návrh

Aniž je dotčen článek 2b, při volbách členů Evropského parlamentu může každý volit pouze jednou. ***Aby se zajistilo, že tato zásada bude dodržována, Evropský parlament a Rada prostřednictvím nařízení přijatého řádným legislativním postupem stanoví seznam voličů na úrovni Evropské unie.***

Pozměňovací návrh 12

Akt o volbě z roku 1976 Čl. 11 – odst. 1

Akt o volbě z roku 1976

1. Rada *po konzultaci s Evropským parlamentem jednomyslně* určí volební období *pro první volby*.

Pozměňovací návrh

1. *Evropský parlament a Rada* určí volební období *alespoň dva roky před ukončením pětiletého období v souladu s článkem 14.*

Pozměňovací návrh 13

Akt o volbě z roku 1976 Čl. 11 – odst. 2

Akt o volbě z roku 1976

2. *Následující volby se uskuteční v odpovídajícím období posledního roku pětiletého období uvedeného v článku 5.*

Jestliže se ukáže, že volby ve Společenství není možné během uvedeného období uskutečnit, Rada po konzultaci s Evropským parlamentem jednomyslně stanoví – alespoň jeden měsíc¹ před ukončením pětiletého období uvedeného v článku 5 – další volební období, a to maximálně dva měsíce před nebo jeden měsíc po období stanoveném podle předchozího pododstavce.

Pozměňovací návrh

vypouští se

Pozměňovací návrh 14

Akt o volbě z roku 1976 Čl. 11 – odst. 3

Akt o volbě z roku 1976

3. *Aniž jsou dotčeny článek 196 Smlouvy o založení Evropského společenství a článek 109 Smlouvy o*

Pozměňovací návrh

3. *Aniž je dotčen článek 229 Smlouvy o fungování Evropské unie, sejde se Evropský parlament, aniž by musel být*

¹ Kromě anglického a španělského znění je ve zněních rozhodnutí 2002/772/ES, Euratom zveřejněných v Úředním věstníku toto období stanoveno na jeden rok.

založení Evropského společenství pro atomovou energii, sejde se Evropský parlament, aniž by musel být svolán, první úterý po uplynutí lhůty jednoho měsíce od konce volebního období.

svolán, první úterý po uplynutí lhůty jednoho měsíce od konce volebního období.

Pozměňovací návrh 15

Akt o volbě z roku 1976 Článek 12

Akt o volbě z roku 1976

Evropský parlament ověří pověřovací listiny ***členů Evropského parlamentu***. ***K tomuto účelu přihlíží k výsledkům úředně vyhlášeným členskými státy a rozhoduje všechny spory, které vznikají na základě tohoto aktu a které nevznikají na základě ustanovení vnitrostátních předpisů, na něž tento akt odkazuje.***

Pozměňovací návrh

Evropský parlament ověří pověřovací listiny ***členů Parlamentu na základě výsledků úředně vyhlášených volebním orgánem uvedeným v čl. 2b odst. 2 a členskými státy.***

Pozměňovací návrh 16

Akt o volbě z roku 1976 Článek 13

Akt o volbě z roku 1976

- 1. Místo se uprázdňuje zánikem mandátu člena Evropského parlamentu v případě jeho rezignace nebo smrti nebo v případě, že je mandát zbaven.***
- 2. S výhradou jiných ustanovení tohoto aktu stanoví každý členský stát vhodné postupy pro obsazení místa, jež se uprázdňuje během pětiletého funkčního období uvedeného v článku 5, na zbytek tohoto období.***
- 3. Jestliže právní předpisy členského státu výslovně stanoví zbavení mandátu člena Evropského parlamentu, zaniká jeho mandát podle těchto právních předpisů. Příslušné vnitrostátní orgány o tom uvědomí Evropský parlament.***

Pozměňovací návrh

Místo se uprázdňuje zánikem mandátu člena Evropského parlamentu v případě jeho rezignace nebo smrti nebo v případě, že je mandát zbaven.

4. Uprázdí-li se místo rezignací nebo smrtí, uvědomí o tom předseda Evropského parlamentu neprodleně příslušné orgány dotyčného členského státu.

Pozměňovací návrh 17

Akt o volbě z roku 1976
Článek 13 a (nový)

Akt o volbě z roku 1976

Pozměňovací návrh

Článek 13a

1. V případě členů zvolených v členských státech a s výhradou jiných ustanovení tohoto aktu stanoví každý členský stát vhodné postupy pro obsazení mandátu, jenž se uvolnil během pětiletého funkčního období uvedeného v článku 5, na zbytek tohoto období.

2. Pokud právní předpisy členského státu umožňují dočasné nahrazení členky vnitrostátního parlamentu na mateřské dovolené, může tento stát rozhodnout, že příslušná ustanovení lze použít obdobným způsobem také v případě členek Evropského parlamentu zvolených v tomto státě.

3. Pokud právní předpisy členského státu výslovně stanoví možnost zbavit mandátu člena Evropského parlamentu zvoleného v tomto členském státě, zaniká jeho mandát podle těchto právních předpisů. Tato právní ustanovení nelze přijmout se zpětnou platností. Příslušné vnitrostátní orgány o tom uvědomí Evropský parlament.

4. Uprázdí-li se místo člena zvoleného v členských státech v důsledku rezignace nebo úmrtí, uvědomí o tom předseda Evropského parlamentu neprodleně příslušné orgány dotyčného členského státu.

(Tento pozměňovací návrh částečně opakuje znění odstavců 2, 3 a 4 článku 13 Aktu o volbě z roku 1976. Viz pozměňovací návrh k článku 13.)

Pozměňovací návrh 18

Akt o volbě z roku 1976

Článek 13 b (nový)

Akt o volbě z roku 1976

Pozměňovací návrh

Článek 13b

1. V případě členů zvolených za volební obvod Evropské unie a s výhradou jiných ustanovení tohoto aktu jsou náležité postupy pro obsazení jakéhokoli uvolněného místa na zbytek pětiletého funkčního období uvedeného v článku 5 stanoveny v prováděcích opatřeních, která budou přijata v souladu s článkem 14.

2. Pokud právní předpisy Unie výslovně stanoví možnost zbavení mandátu člena Evropského parlamentu zvoleného na základě celoevropské listiny, zaniká jeho mandát podle těchto právních předpisů. Volební orgán o tom uvědomí Evropský parlament.

3. Uvolní-li se místo člena zvoleného za volební obvod Evropské unie v důsledku rezignace nebo úmrtí, uvědomí o tom předseda Evropského parlamentu neprodleně volební orgán.

Pozměňovací návrh 19

Akt o volbě z roku 1976

Článek 13 c (nový)

Akt o volbě z roku 1976

Pozměňovací návrh

Článek 13c

Evropský parlament rozhoduje v případě veškerých sporů vzniklých

na základě ustanovení tohoto aktu, jež se týkají právních předpisů Unie.

Pozměňovací návrh 20

Akt o volbě z roku 1976

Článek 14

Akt o volbě z roku 1976

V případě, že by bylo nutné přijmout opatření k provedení tohoto aktu, přijme je Rada jednomyslně na návrh Evropského parlamentu a po konzultaci s Komisí poté, co se pokusí dosáhnout dohody s Evropským parlamentem prostřednictvím dohodovacího výboru složeného z Rady a zástupců Evropského parlamentu.

Pozměňovací návrh

Opatření k provedení tohoto aktu přijme Rada kvalifikovanou většinou po konzultaci s Komisí na návrh Evropského parlamentu, který rozhoduje většinou hlasů všech svých členů, a se souhlasem Evropského parlamentu.

Pozměňovací návrh 21

Akt o volbě z roku 1976

Čl. 15 – odst. 2

Akt o volbě z roku 1976

Přílohy I a II jsou nedílnou součástí tohoto aktu.

Pozměňovací návrh

vypouští se

Pozměňovací návrh 22

Akt o volbě z roku 1976

Čl. 15. – odst. 2a (nový)

Akt o volbě z roku 1976

Pozměňovací návrh

Na základě smluv o přistoupení má bulharské, české, estonské, lotyšské, litevské, maďarské, maltské, polské, rumunské, slovenské a slovinské znění tohoto aktu stejnou platnost.

Pozměňovací návrh 23

**Akt o volbě z roku 1976
PŘÍLOHA I**

Akt o volbě z roku 1976

PŘÍLOHA I

Spojené království uplatní ustanovení tohoto aktu pouze ve vztahu ke Spojenému království.

Pozměňovací návrh

vypouští se

Pozměňovací návrh 24

**Akt o volbě z roku 1976
Příloha II**

Akt o volbě z roku 1976

PŘÍLOHA II

Prohlášení k článku 14

Pokud jde o postup, kterým se má řídit dohodovací výbor, podle platné dohody budou použita ustanovení odstavců 5, 6 a 7 postupu, jenž byl stanoven ve společném prohlášení Evropského parlamentu, Rady a Komise ze dne 4. března 1975.

Pozměňovací návrh

vypouští se

VYSVĚTLUJÍCÍ PROHLÁŠENÍ

VOLEBNÍ REFORMA EVROPSKÉHO PARLAMENTU

Andrew Duff, poslanec EP

Počátky

Evropský parlament volený ve všeobecných a přímých volbách představuje klíčový prvek ústavního řádu Evropské unie. Již v roce 1951 stanovil článek 20 pařížské smlouvy o Evropském společenství uhlí a oceli, že se Shromáždění skládá ze „zástupců lidu států sdružených ve Společenství“. Čl. 21 odst. 3 zní:

Shromáždění vypracuje návrh na všeobecné a přímé volby konané jednotným postupem ve všech členských státech.

Rada přijme jednomyslně odpovídající ustanovení a doporučí členským státům jejich přijetí v souladu s jejich ústavními předpisy.

Stejně ustanovení bylo přijato v čl. 138 odst. 3 Římské smlouvy (1957) o založení Evropského hospodářského společenství.¹

Společné shromáždění ESUO požadovalo provedení ustanovení již v roce 1954.² V roce 1960 navrhlo Evropské parlamentní shromáždění úmluvu o zavedení přímých voleb, kterou předložilo Radě pro posouzení.³ Až do vrcholné schůzky v Haagu v prosinci 1969, která vrátila tento bod do programu Rady, nebyl však v této otázce učiněn žádný pokrok. Vedelova zpráva (1972), zadaná k vypracování Evropskou komisí, doporučila včasné provedení ustanovení Smlouvy v souvislosti s přímými volbami.⁴ Vedel navrhl, aby nebyl výraz „jednotný volební postup“ nezbytně chápán tak, že je třeba dosáhnout úplné jednoty volebního systému v jednom kroku: Parlament by se mohl postupně propracovat k jednotnému volebnímu právu, jakmile by získal dodatečnou legitimitu založenou na síle prvních přímých voleb.

V prosinci 1974 na jednání v Paříži, kterému předsedal Valéry Giscard d'Estaing, se vedoucí představitelé vlád v zásadě rozhodli, že se bude pokračovat s přímými volbami „co nejdříve ... kdykoli v roce 1978 nebo poté“⁵. To doplňovalo jejich rozhodnutí přeformovat jejich vlastní ad hoc schůzky do podoby oficiální Evropské rady – a mohlo to být dokonce i něco za něco.

Evropský parlament začal pracovat na přepracování svého návrhu úmluvy z roku 1960. Patijnova zpráva navrhovala přímo volený Parlament s pětiletým mandátem. Nejdříve by byly

¹ Také čl. 108 odst. 3 Smlouvy o založení Evropského společenství pro atomovou energii.

² Teitgenova zpráva, Výbor pro politické záležitosti a vnější vztahy, dokument č. 5 1954/1955 a Usnesení Společného shromáždění, přijaté 2. prosince 1954 o kontrolních pravomocích Společného shromáždění a jejich výkonu; ESUO, Úř. věst. ze dne 11.12.1954.

³ Dehousova zpráva, Úř. věst. 37, 2.6.1960.

⁴ Zpráva pracovní skupiny k přezkoumání problému rozšíření pravomocí Evropského parlamentu, Věstník Evropských společenství, dodatek 4/72.

uplatňovány vnitrostátní volební systémy, ale pouze dočasně v závislosti na zavedení jednotnějšího volebního systému, který měl být hotov před druhými volbami. Volby by se konaly v celém Společenství během stejných tří dní. Dvojitě poslancké mandáty by byly povoleny, ale nikoli podporovány. Na úrovni ES byl odsouhlasen seznam pozic úředníků, které byly shledány neslučitelné s mandátem v Evropské parlamentu. 355 mandátů (pro tehdejších 9 států) by bylo rozděleno na proporčním základě následovně: Německo 71, Spojené království 67, Itálie 66, Francie 65, Nizozemsko 27, Belgie 23, Dánsko 17, Irsko 13 a Lucembursko 6. Přímé zvolení poslanci EP by měli stejné výsady a imunity jako jejich vnitrostátní protějšky. Vnitrostátní pravidla by byly také uplatňována ve vztahu k věku způsobilých voličů a kandidátů, k obsazování uvolněných mandátů, k pravidlům pro politické strany a funkčnímu období a podmínkám poslanců EP. V závislosti na době vstupu v platnost jednotného volebního postupu by Parlament rozhodl o ověření pověřovacích listin poslanců.

Patijnova zpráva byla pro členské státy, jak se ukázalo, dostatečně pragmatická, aby mohla sloužit jako základ pro jednání v Radě. Velkou překážkou dohody bylo i nadále odmítání britské vlády přijmout volební systém poměrného typu, kdy by mandáty získané v Evropském parlamentu přibližně odpovídaly počtu hlasů vhozených do volební urny. Ačkoli byl chybějící jednotný volební systém ve své době příčinou velké frustrace, při současné pohledu zpět bylo správné, že se Parlament soustředil především na zavedení prvních přímých voleb a odložil zdokonalování systému na později.

Konečně přímé volby

Dne 20. září 1976 Rada dospěla k dohodě o Aktu o volbě zastupitelů v Evropském parlamentu ve všeobecných a přímých volbách. Tento akt, který má status primárního práva a který vyžadoval ratifikaci každým členským státem, byl připojen k rozhodnutí.¹

Rada ustavila poslanckou komoru 410 poslanců (pro tehdejších devět států), v níž čtyři největší státy měly stejný počet mandátů. I když byl zopakován záměr, jehož cílem byl budoucí jednotný volební postup, nebyl stanoven žádný časový harmonogram pro jeho dosažení. Volby se měly konat mezi čtvrtkem a nedělí. V očekávání vstupu v platnost jednotného volebního postupu při ověřování pověřovacích listin zvolených poslanců Parlamentem bylo přihlédnuto k oficiálním výsledkům vyhlášeným každým členským státem. Společně s Parlamentem byl stanoven dohodovací postup k vyjasnění podrobností.² Po určitém zpoždění se první volby do Evropského parlamentu konaly v červnu 1979.

Nově zvolený Parlament se brzo začal zabývat otázkou přeměny aktu z roku 1976 do formy jednotného volebního postupu. Návrh Seitlingerovy zprávy se soustředil na otázku rozšíření poměrného zastoupení.³ Navrhoval vytvoření mnohočlenných volebních orgánů skládajících se ze třech až patnácti poslanců EP, při čemž by byly mandáty přiděleny podle D'Hondtova systému a byly by umožněno přednostní hlasování pro individuální kandidáty v rámci listin. Návrh konstatoval, že je zde možnost odklonění se od normy na základě „zvláštních zeměpisných a etnických důvodů“. Seitlinger se také snažil trvat na tom, že by státní příslušníci jednoho členského státu, kteří mají bydliště v jiném členském státě po dobu delší

¹ Rozhodnutí Rady 76/787/ESUO, EHS, EURATOM; Úř. věst. L 278, 8.10.1976.

² Spojené království a Dánsko připojily prohlášení ohledně svých zámořských území a Německo připojilo své prohlášení s ohledem na Berlín.

³ Seitlingerova zpráva přijatá dne 10. března 1982 158 hlasy pro, 77 proti, a 27 se zdrželo hlasování; Úř. věst C 87, 5.4.1982. Nicméně viz kritické stanovisko Výboru pro právní záležitosti (navrhovatel D'Angelosante).

než pět let, měli získat právo volit ve státě svého bydliště. Bylo navrženo, aby volební dny byly omezeny na dva dny (neděle a pondělí). Avšak s ohledem na všeobecnou politickou situaci ve Společenství ve spojení s pokračujícím odmítáním britské strany opustit svůj systém prosté většiny uplatňovaný v jednotlivých členských volebních obvodech, nebylo v Radě možné dosáhnout žádného pokroku.

Podobný osud čekal Reinholda Bockleta, zpravodaje jmenovaného pro tyto otázky v příštím funkčním období let 1984–1989. Jeho úsilí ztroskotalo na překážce z britské strany. Nebylo možné propojit proporční a neproporční volební systémy v rámec, který by bylo možno spolehlivě nazvat jednotným a který by zároveň zajistil konsensus buď Parlamentu nebo Rady.

S pádem Berlínské zdi a včleněním východního Německa do Společenství bylo nutné posoudit počet německých poslanců v Evropském parlamentu. Po volbách v roce 1989 (v tehdejších 12 státech) byl zpravodajem v této otázce jmenován Karel De Gucht. Úspěšně vypracoval dvě „průběžné zprávy“, které záležitosti posunuly vpřed. Nejdříve zopakoval dřívější návrh Parlamentu na užívání D'Hondtovy metody.¹ Vzhledem k tomu, že byl znepokojen snižující se účastí ve volbách v roce 1984 a 1989, zapojil do diskuse otázku týkající se provádění a financování kampaní pro volby do Evropského parlamentu. Ve své druhé zprávě De Gucht navrhl, aby se počet poslanců sjednoceného Německa zvýšil na 99, čímž by Francii, Itálii a Spojenému království zůstalo 87 mandátů na každý z těchto států.² Konečně De Gucht navrhl systém s možností dodatečného doplnění, kdy by dvě třetiny britských mandátů byly voleny prostou většinou v jednotlivých poslanců, ale zbývající třetina by byla rozdělena proporčně s ohledem na celkový počet hlasů každé strany.

Navzdory úsilí Parlamentu toto však byla až zvolení labouristické vlády ve Spojeném království v květnu roku 1997, kterou v této záležitosti podpořili liberální demokraté, jež konečně přineslo změnu v oblasti volebního systému. Pro volby v roce 1999 byl ve Velké Británii zaveden uzavřený systém regionálního poměrného zastoupení.³ Podobné reformy proběhly ve Francii před volbami v roce 2004.

Přínosná změna Smlouvy

Mezitím Maastrichtská smlouva (1992) zaznamenala odvážné pokroky v oblasti občanství Evropské unie. Čl. 8 písm. b) odst. 2 stanoví, že:

... každý občan Unie mající bydliště v členském státě, jehož není státním příslušníkem, má právo volit a být volen v volbách do Evropského parlamentu v členském státě, v němž má bydliště, za stejných podmínek jako státní příslušníci tohoto státu. Toto právo je vykonáváno v souladu s podrobnou úpravou přijatou Radou na návrh Komise a po konzultaci s Evropským parlamentem jednomyslně; tato úprava může stanovit výjimky tam, kde je to odůvodněno zvláštními obtížemi

¹ De Guchtova zpráva přijatá dne 10. října 1991 150 hlasy pro, 26 proti, 30 se zdrželo hlasování; Úř. věst C 280, 28. 10. 1991.

² De Guchtova zpráva přijatá dne 10.03.93 207 hlasy pro, 79 proti, 19 se zdrželo hlasování; Úř. věst C 115, 26. 4. 1993.

³ Vzhledem k nesmírné potřebě brát v úvahu názor menšin v této oblasti, užívá Severní Irsko od roku 1979 systému jednotlivých převoditelných hlasů. V roce 1999 bylo do Evropského parlamentu jako poslanci zvoleno 10 liberálních demokratů, 2 zelení, 2 členové strany Plaid Cymru a 3 členové strany UKIP a dokládají tak význam poměrného zastoupení pro legitimitu Evropského parlamentu.

některého členského státu.¹

Toto napomohlo určit právní základ pro opatření určená ke stimulaci volební politiky a zvyšování občanské angažovanosti.

Zároveň Maastrichtská smlouva upravila článek 138 tak, aby poskytl Parlamentu právo vyjádřit souhlas s návrhem Rady na jednotný volební postup. Také zavedla nový čl. 138 písm. a), který stanoví, že:

Politické strany na evropské úrovni jsou významným faktorem integrace uvnitř Unie. Přispívají k vytváření evropského povědomí a k vyjadřování politické vůle občanů Unie.

Vítězství Tonyho Blaira v květnu 1997 mělo pozitivní účinek na závěrečné fáze mezivládní konference, které vedly k podepsání Amsterdamské smlouvy. Nová smlouva za prvé stanovila horní hranici pro velikost Parlamentu na 700 mandátů – 99 pro Německo a 87 pro Francii, Itálii a Spojené království.² Dále přidala novou záhadnou doložku v tomto znění:

Pokud bude tento odstavec měněn, musí počet zastupitelů volených v jednotlivých členských státech zajistit odpovídající zastoupení lidu států sdružených ve Společenství.

Za třetí, Amsterdamská smlouva vložila nový pododstavec stanovující délku funkčního období Parlamentu na pět let.³ Za čtvrté, nová Smlouva upravila čl. 190 odst. 4 (dříve čl. 138 odst. 3) následovně:

Evropský parlament vypracuje návrh na všeobecné a přímé volby konané jednotným postupem ve všech členských státech nebo podle zásad společných všem členským státům.⁴

Tato revize odrážela pragmatičtější přístup Parlamentu, jak byl formulován v De Guchtově zprávě. Tato změna umožňuje zejména Irům používat nadále jednotlivé převoditelné hlasy místo širšího průměrného systému kandidátních listin.

Nový čl. 190 odst. 5 byl úspěšně přidán Amsterdamskou smlouvou:

Evropský parlament určí po vyžádání stanoviska Komise a s jednomyslným souhlasem Rady statut a obecné podmínky výkonu funkcí svých členů.

Anastassopoulova zpráva

Okamžitě po podpisu Amsterdamské smlouvy v roce 1997 jmenoval Výbor pro ústavní záležitosti místopředsedu EP Georgiose Anastassopoulose svým zpravodajem pro otázku volebního postupu. Jeho úkolem bylo zjistit, zda by mohl být schválen nový návrh na základě revidovaného čl. 190 odst. 4, tj. zda „zásady společné všem členským státům“ nabízejí lepší základ pro jednotu než „jednotný volební postup ve všech členských státech“.

¹ Čl. 19 odst. 2 Smlouvy o založení Evropského společenství. Maastrichtská smlouva vyžadovala revizi aktu z roku 1976 v rozhodnutí Rady 93/81; Úř. věst. L 33, 9.2.1993.

² Čl. 138 odst. 2, následně čl. 190 odst. 2.

³ Ten, který se stal čl. 190 odst. 3, jednoduše kodifikoval akt z roku 1976.

⁴ Zdůrazněno návrhovatelem.

Anastassopoulos zjistil „velmi širokou shodu“ států na řadě společných zásad včetně poměrného zastoupení. Opustil myšlenku snažit se vytvořit územní volební obvody jednotným způsobem, ale trval na jejich vytvoření ve státech s více než 20 miliony obyvatel. Zejména vznesl otázku, zda by část mandátů – podle jeho návrhu deset procent – mohlo být od voleb v roce 2009 rozděleno proporčně z nadnárodních seznamů (při zachování rovnováhy pohlaví). Vnitrostátní prahy by měly zůstat nepovinné. S cílem podpořit účast by mělo být podporováno přednostní hlasování. Dvojí poslanceké mandáty by měly být zakázány. Navrhl přesunutí voleb z června na květen (s cílem vyhnout se letním prázdninám v severských státech) a zkrátit dobu pro samotné volby na maximálně dva dny. Anastassopoulosova zpráva zabíhající do mnoha oblastí byla Parlamentem přijata dne 15. července 1998 a to 355 hlasy pro, 146 proti, 39 se zdrželo hlasování.¹

V roce 2002 upravila Rada akt z roku 1976 s cílem kodifikovat zavedení poměrného zastoupení všude, umožnit systém jednotlivých převoditelných hlasů a přednostní hlasování, řešit otázku územních volebních obvodů, stanovit maximální práh 5 %, postupně vyrušit dvojí mandát a uplatňovat vnitrostátní právo na zbavení mandátů a obsazení uvolněných mandátů.² Odvážnější návrhy parlamentní Anastassopoulosovy zprávy Rada nepřijala.³

Nice, Laeken a konvent

Ve snaze projednat otázku svého volebního postupu na mezivládní konferenci v Nice neměl Parlament úspěch. Místo toho byly závěrečné fáze mezivládní konference v prosinci 2000 ve znamení velké rozepře o přerozdělení mandátů v Parlamentu. Velikost Parlamentu byla nakonec pro funkční období 2004–2009 zvětšena (pro tehdejších 25 států) na 732 mandátů. Německu zůstalo 99, Francii, Itálii a Spojenému království 78 a Španělsku a Polsku každému 54 mandátů. (Později při přistoupení Bulharska a Rumunska bylo dohodnuto, že od roku 2009 bude k dispozici 736 mandátů: Německu opět zůstane 99, Francie, Itálie a Spojené království sníží svůj počet na 72 a Španělsko a Polsko na 50 mandátů)

Niceská smlouva upravila čl. 190 odst. 5 následovně:

Evropský parlament určí po vyžádání stanoviska Komise a se souhlasem Rady, která rozhoduje kvalifikovanou většinou, úpravu a obecné podmínky výkonu funkcí svých členů. Veškerá pravidla a podmínky týkající se daňového režimu jeho stávajících nebo bývalých členů vyžadují v Radě jednomyslnost.⁴

Byl pozměněn článek 191 s cílem vytvořit právní základ pro vytvoření statutu evropských politických stran. Rada byla zmocněna, aby pomocí postupu spolurozhodování s Parlamentem stanovila pravidla pro fungování evropské strany a zejména jejich financování.

Ve snaze vyrovnat se se zklamáním z Niceské smlouvy byly v prohlášení Evropské rady ze zasedání v Laekenu v prosinci 2001 vzneseny věcné otázky týkající se budoucí role Evropského parlamentu. Měla by být úloha Evropského parlamentu posílena? Mělo by být rozšířeno právo na spolurozhodování či nikoli? Měl by být přezkoumán způsob, jakým

¹ Úř. věst. C 292, 21.9.1998. Usnesení Parlamentu je reprodukováno v příloze I.

² Rozhodnutí Rady ze dne 25. června 2002 a ze dne 23. září 2002, kterým se mění Akt o volbě zastupitelů v Evropském parlamentu ve všeobecných a přímých volbách; Úř. věst. L 283, 21.10.2002.

³ Pro plné znění viz Dr George N. Anastassopoulos *Diskuse o systému volby poslanců Evropského parlamentu*, předmluva profesora Dimitrise Th. Tsatsose, poslance EP, Atény & Brusel, 2002.

⁴ Zdůrazněno návrhovatelem.

volíme poslance Evropského parlamentu ? Měl by být vytvořen evropský volební obvod, anebo by měly být volební obvody určovány i nadále vnitrostátně ? Mohou se tyto dva systémy zkombinovat? Je však třeba uznat, že když pro účely ústavy konvent diskutoval o těchto otázkách, byla otázka volebního systému při jednání menší prioritou otázka pravomocí Parlamentu a jeho místě v interinstitucionální rovnováze.¹

Konvent zcela rozumně navrhl, aby byl volební systém předmětem právního předpisu nebo rámcového právního předpisu Rady, který Rada jednomyslně na návrh Parlamentu a s jeho souhlasem schválí.² Co se týče formy Parlamentu, konvent navrhl, aby o tom rozhodla Evropská rada jednomyslně na základě návrhu Parlamentu. „Zastoupení občanů je zajištěno poměrným sestupným způsobem, přičemž je stanovena minimální hranice čtyř poslanců na členský stát.“³ Dále se závaznou měla stát Listina základních práv, jejíž článek 39 stanoví právo každého občana volit a být volen ve volbách do Evropského parlamentu v členském státě, v němž má bydliště, za stejných podmínek jako státní příslušníci tohoto státu.

Mezivládní konference v letech 2003–2004, která pokračovala v práci načaté konventem, nezměnila postupy, ale přijala relevantní klauzuli (článek I-20 odst. 2), které zní následovně:

Evropský parlament se skládá ze zástupců občanů Unie. Jejich počet nepřesahuje 750. Zastoupení občanů je zajištěno poměrným sestupným způsobem, přičemž je stanovena minimální hranice šesti členů na členský stát. Žádnému členskému státu nesmí být přiděleno více než 96 míst.

Ta je poměrně podobná návrhu předloženého Německem v době Maastrichtské smlouvy, ale byl v té fázi zamítnut. Bylo naznačeno, že význam změny původního znění – ze „zástupců ... lidu států sdružených ve Společenství“ na „zástupce občanů Unie“ – některým pozorovatelům unikl. Ačkoli výraz „lid“ nemá v současné Smlouvě mít žádný přesný právní význam, jeho změna na výraz „občané“ nebyla náhodná: „zvýraznění“ občana EU bylo zdůrazněno jinde v ústavní smlouvě.⁴ A zástupci Parlamentu v konventu a na následných mezivládních konferencích doufali, že tato změna dále podpoří další vývoj nadnárodní politiky a povede k všeobecnému uznání nadnárodního politického prostoru.

Lisabonská smlouva

Nedávné „období zamyšlení“ a jednání o Lisabonské smlouvě jsou známější epizody. Na mezivládní konferenci se Parlament rozhodl neprosazovat za každou cenu ani jednotný volební postup, ani, jak se o tom jednu dobu debatovalo, reformu systému výsad a imunit.

Kromě ústavních jednání došlo k významnému pokroku. První statut pro evropské politické strany byl vypracován v roce 2003 a rozšířen na politické nadace v roce 2007.⁵ Obdobně byl

¹ Zpravodaj byl členem Konventu o budoucnosti Evropy (2002–2003) a byl jedním ze tří zástupců Parlamentu na mezivládní konferenci v roce 2007.

² Článek III-232 Návrhu smlouvy zakládající Ústavu pro Evropu (2003).

³ Článek I-19 odst. 2 Návrhu smlouvy zakládající Ústavu pro Evropu (2003).

⁴ Zejména článek I-45 odst. 2, který stanovil, že „občané jsou na úrovni Unie přímo zastoupeni v Evropském parlamentu“, (později zopakováno Lisabonskou smlouvou v článku 10 odst. 2 Smlouvy o Evropské unii).

⁵ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 2004/2003 ze dne 4. listopadu 2003 o statutu a financování politických stran na evropské úrovni (Úř. věst. L 297, 15.11.2003) a nařízení (ES) č. 1524/2007 ze dne 18. prosince 2007 (Úř. věst. L 343, 27.12.2007).

schválen statut poslanců Evropského parlamentu v roce 2005.¹

Zatímco otázka volebního postupu nebyla nastolena během opětovného projednávání Lisabonské smlouvy, vedl návrh na přerozdělení poslaneckých mandátů Parlamentu, který má být zvolen v roce 2009 k polemikám. Parlament splnil žádost Evropské rady z června 2007, aby předložil návrh na přerozdělení mandátů. Parlamentu se prostřednictvím Lamassourovovy-Severinovy zprávy (2007) podařilo přesvědčivě definovat, jak by se v praxi měla používat zásada sestupné poměrnosti. Tedy: „domnívá se, že zásada sestupné poměrnosti znamená, že poměr mezi počtem obyvatel a počtem křesel jednotlivých států se bude lišit v závislosti na lidnatosti státu tak, aby každý poslanec z lidnatějšího členského státu zastupoval více občanů než poslanec z méně lidnatého státu a naopak, ale aby zároveň žádný méně lidnatý členský stát neměl více křesel než stát s větším počtem obyvatel“.²

Avšak jeden členský stát, Itálie, protestovala proti výše uvedenému návrhu, z něhož vyplývá, že by získala 72 mandátů v porovnání s 73 mandáty Spojeného království a 74 Francie. V posledních minutách mezivládní konference bylo dosaženo kompromisu, který zvětšil velikost Parlamentu na 751 mandátů – tj. 750 plus jeho předseda – a tento dodatečný mandát byl přidělen Itálii. Bohužel tato úprava porušovala přísné uplatňování zásady sestupné poměrnosti (stanovené Parlamentem), protože italský poslanec EP zastupuje méně občanů než jeho španělský kolega navzdory skutečnosti, že Španělsko je méně zalidněný stát než Itálie.³ Navzdory této nesrovnalosti byla Lamassourova-Severinova definice sestupné poměrnosti alespoň teoreticky přijata Parlamentem a Radou.

V každém případě po této malé rozeprávi ohledně poslaneckých mandátů byla Lisabonská smlouva konečně podepsána dne 13. prosince 2007 a vstoupila v platnost o jedenáct měsíců později dne 1. prosince 2009.

Článek 14 nové Smlouvy o Evropské unii revidované Lisabonskou smlouvou zní následovně.⁴

1. Evropský parlament vykonává společně s Radou legislativní a rozpočtovou funkci. Vykonává funkce politické kontroly a konzultace v souladu s podmínkami stanovenými Smlouvami. Volí předsedu Komise.

2. Evropský parlament se skládá ze zástupců občanů Unie. Jejich počet nepřesahuje 750, plus předseda. Zastoupení občanů je zajištěno poměrným sestupným způsobem, přičemž je stanovena minimální hranice šesti členů na členský stát. Žádnému členskému státu nesmí být přiděleno více než 96 míst.

Evropská rada přijme z podnětu Evropského parlamentu a po obdržení jeho souhlasu jednomyslně rozhodnutí, kterým stanoví složení Evropského parlamentu, při dodržení zásad uvedených v prvním pododstavci.

3. Členové Evropského parlamentu jsou voleni na dobu pěti let ve všeobecných a

¹ Rozhodnutí Evropského parlamentu ze dne 28. září 2005 o přijetí statutu poslanců Evropského parlamentu (2005/684/ES, Euratom), Úř. věst. L 262, 7.10.2005.

² Z odstavce 6 Lamassourovovy-Severinovy zprávy přijaté dne 11. října 2007 počtem 378 hlasů pro, 154 proti a 109 se zdrželo; A6-0351/2007 (Úř. věst. C 227 E, 4.9.2008, s. 132).

³ Politická dohoda o přerozdělení mandátů byla potvrzena Evropskou radou dne 14. prosince 2007 (odstavec 5. závěrů předsednictví).

⁴ Odkazy na Lisabonskou smlouvu jsou z konsolidované verze Smluv, Úř. věst. C 115, 9.5.2008.

přímých volbách svobodným a tajným hlasováním.

4. Evropský parlament volí ze svých členů předsedu a předsednictvo.

Článek 223 Smlouvy o fungování Evropské unie zní:

1. Evropský parlament vypracuje návrh na přijetí ustanovení nezbytných pro volbu jeho členů ve všeobecných a přímých volbách konaných jednotným postupem ve všech členských státech nebo podle zásad společných všem členským státům.

Rada přijme nezbytná ustanovení zvláštním legislativním postupem jednomyslně po obdržení souhlasu Evropského parlamentu, který se usnáší většinou hlasů všech svých členů. Tato ustanovení vstupují v platnost po schválení členskými státy v souladu s jejich ústavními předpisy.

2. Evropský parlament z vlastního podnětu zvláštním legislativním postupem formou nařízení určí po vyžádání stanoviska Komise a se souhlasem Rady, která rozhoduje kvalifikovanou většinou, úpravu a obecné podmínky výkonu funkcí svých členů. Veškerá pravidla a podmínky týkající se daňového režimu jeho stávajících nebo bývalých členů vyžadují v Radě jednomyslnost.

Paralelně s dlouhými jednáními o revizi Smlouvy EU evidentně značně pokročila při určování základních podmínek jednotných voleb do Evropského parlamentu, ačkoliv jednotný právní předpis o volbách neexistuje. Některé z problémů, na které narazili předchozí zpravodajové k této otázce, už byly uspokojivě řešeny, především:

- ve všech státech byl zaveden určitý způsob poměrného zastoupení;
- byl zrušen dvojitý mandát;
- byly založeny evropské politické strany a nadace, které jsou finančně podporovány;
- podmínky, kterými se řídí poslanci EP, jsou harmonizovány.

Existuje další kategorie otázek, která se mohla na počátku snah o zavedení přímých voleb jevit jako problematická, ovšem díky zkušenostem tomu již není. Je to například způsobilost nezávislých kandidátů ke zvolení a kontrola volebních výdajů. V této souvislosti se nezdá, že by pouze z ponechání této oblasti na uvážení jednotlivých států a z volebních postupů pramenily nějaké potíže.

Bez ohledu na dosud učiněný pokrok je úkolem této zprávy zabývat se přezkoumáním Aktu z roku 1976 o přímých volbách do Evropského parlamentu. Jelikož naposledy se Parlament touto problematikou zabýval před dvanácti lety v Anastassopoulosově zprávě a jakákoliv proveditelná reforma volebního postupu by mohla vstoupit v platnost nejdříve za čtyři roky (v roce 2014), nyní je skutečně pravý čas na zahájení dalších reforem.

Od roku 1979 význam Parlamentu vzrostl a jeho pravomoci podstatně posílily. Spíše menší úpravy aktu z roku 1976 však tento vývoj nerefletovaly. Nyní konečně vstoupila Lisabonská smlouva v platnost a poslanci EP mají mnohem větší pravomoci. Parlament potřebuje a současně si i zaslouží volební systém a mezinárodní uspořádání, které odpovídá jeho novým povinnostem.

Hledání sestupné poměrnosti

Protože Lisabonská smlouva ještě nevstoupila v platnost, volby v roce 2009 probíhaly podle Niceské smlouvy (736 mandátů v rozsahu 5 až 99 mandátů na členský stát). V každém případě je proto nutné nově přerozdělit mandáty před rokem 2014 nejen s cílem zohlednit ustanovení Lisabonské smlouvy, ale i demografickou změnu a přistoupení případných nových států k Unii.¹

Zásada sestupné poměrnosti je elegantní federalistickou koncepcí, podle níž jsou zájmy nevelkých menšin chráněny tím, že méně lidnaté státy mají relativně větší zastoupení než lidnatější státy. Navzdory souhlasu Evropské rady z prosince 2007 s přijetím návrhu Evropského parlamentu je třeba zásadu sestupné poměrnosti ještě použít v praxi. V Parlamentu z roku 2004 bylo deset států, které měly buď příliš mnoho, nebo příliš málo poslanců. V nynějším Parlamentu zvoleném v červnu 2009 je jich devět. I po přijetí dalších 18 poslanců podle Lisabonské smlouvy bude pět států s překročeným počtem, jak ukazuje tabulka a graf v příloze II.

Je nutné přiznat, že nynější „systém“ přidělování mandátů není skutečně ničím jiným, než politickou zvyklostí, a to zvyklostí, která je neustále nestabilní. Jedním ze zřejmých nestabilizujících faktorů je skutečnost, že v Německu rychle klesá počet obyvatel a že rozdíl mezi ním na jedné straně a Francií, Spojeným královstvím a Itálií, v nichž počet obyvatel roste, na straně druhé, se v nadcházejících desetiletích vyrovná. Zůstane-li Německu maximální počet mandátů (96) navzdory snižujícímu se počtu obyvatel, budou muset státy, které za ním následují co do počtu obyvatel, dostat větší počet mandátů, než mají dnes. Takový výsledek vážně ohrozí zájmy středně velkých států, a ohrozí tak i sestupnou poměrnost. Takže demografické změny jsou skvělou výzvou k pokračování nynějšího uspořádání, a to nehovoříme o politickém handlování, které nevyhnutelně doprovází přerozdělování mandátů.

Smlouva alespoň uvádí, že žádnému státu nesmí být přiděleno více než 96 míst, a otevírá tak možnost postupného snižování podílu Německa tak, aby odrazil snižující se počet obyvatel.² Na spodních příčkách stupnice však takováto pružnost není: základní hranici je šest mandátů. Připomeňme si, že v dalších dvou desetiletích budou mezi přistupující státy patřit přinejmenším Chorvatsko, Island, všech šest zemí západního Balkánu a Turecko.

Před Parlamentem, který na základě Lisabonské smlouvy získává právo (a povinnost) zahájit provádění změn ve složení sněmovny v průběhu každého volebního období, leží problém, aby se všichni pohodlně vešli pod horní hranici 751 podle zásady sestupné poměrnosti. Parlament bude rovněž odpovídat za navrhování dočasného doplňování poslanců EP z přistupujících států v průběhu pětiletého volebního období.

Skutečnost, že Němci jsou v Evropském parlamentu nedostatečně poměrně zastoupeni, byla součástí motivace stěžovatelů, kteří zahájili řízení proti Lisabonské smlouvě u německého

---

¹ V případě, že Chorvatsko vstoupí do EU během parlamentního volebního období 2009–2014, jeho mandáty budou přidány dočasně do výše 751 mandátů, jako tomu bylo v případě Bulharska a Rumunska. Stejně tak v případě Islandu.

² Čl. 14 odst. 2 Smlouvy o EU. Povšimněme si však, že nyní zbytečný návrh rozhodnutí Evropské rady o složení Parlamentu 2009–14 požaduje, že „minimální a maximální počet ... musí být plně využit, aby bylo zajištěno, že přidělení mandátů ... co nejméně odráží rozvrstvení obyvatelstva“. Upřímně řečeno, to je podivné.

spolkového ústavního soudu. V rozsudku z června 2009 soud dospěl po zábavné diskusi o výhodách sestupné poměrnosti k závěru, že systém tak, jak jej navrhuje Smlouva, je přijatelný, neboť EU zdaleka není spolkovým státem. Soud shledal, že navzdory aspiracím Unie na evropské občanství je Evropský parlament ve skutečnosti tvořen národními kvótami. Na rozdíl od Bundestagu není Evropský parlament shromážděním rovnoprávných jedinců. Není ani nejvyšším orgánem svrchovaných evropských občanů. Zastoupení Německa jinde ve správním systému Unie je kompenzací za to, co by za jiných okolností mohlo být považováno za nerovné zacházení v Parlamentu. Smlouva navíc obsahuje nepovinné nástroje nadnárodní participativní demokracie, jako je občanská iniciativa, které výborně doplňují úlohu poslanců EP.¹

Rozsudek soudu v Karlsruhe týkající se Lisabonské smlouvy je sporný. Nemusíme přijmout jeho nálezy, abychom si ovšem povšimli citlivosti toho, jaké by mělo být v budoucnosti složení Parlamentu. Přejmenším nyní, kdy je Lisabonská smlouva v platnosti, bude při rozhodování o budoucím složení Parlamentu nezbytné pečlivě použít zásadu sestupné poměrnosti, nemá-li dojít ke sporu před Evropským soudním dvorem.

Je možné, že nadešel čas pokusit se dospět se vši vážností k matematickému vzorci pro rozdělování mandátů, který bude trvalý, transparentní a nestranný, pokud jde o politiku.²

Rozšíření volebního práva

Je jasné, že mezi jednotlivými členskými státy existují odlišnosti v přístupu k občanství EU, neboť právní předpisy týkající se státní příslušnosti jsou velmi proměnlivé. Navíc postavení státních příslušníků jednoho státu, kteří delší dobu žijí v jiném členském státě, také není v žádném případě všude stejné. Tato otázka je obzvláště relevantní, pokud jde o ztrátu volebního práva v domovském státě a možnost získat, případně nezískat, toto právo ve státě pobytu.³ Jestliže k dvaceti sedmi právními předpisy v oblasti státní příslušnosti přidáme dvacet sedm systémů složitých právních předpisů upravujících volby, je zřejmé, proč bylo doposud považováno za zcela nepraktické a nerozumné, aby Unie zahájila proces celkové harmonizace.⁴

Stále však zůstává vážný problém ztráty volebního práva občanů EU, kteří se rozhodnou vykonávat právo žít v jiném členském státě, jež jim dává EU. Odstranění právních překážek volného pohybu nevyšlo v praxi v rozšíření demokratického volebního práva.⁵

V průběhu let však bylo vyvinuto značné úsilí s cílem přesvědčit lidi, aby volili ve volbách do Evropského parlamentu. Velká pozornost byla věnována občanům EU, kteří žijí v jiném než ve svém domovském členském státě – počet takových osob roste, nyní představuje přibližně 2

¹ Rozsudek spolkového ústavního soudu ze dne 30. června 2009, zejména odstavce 279-297; http://www.bundesverfassungsgericht.de/entscheidungen/es20090630_2bve000208en.html

² Viz například Victoriano Ramirez et al, „Degressively Proportional Methods for the Allotment of the European Parliament Seats Amongst the EU Member States“, *Mathematics and Democracy*, Springer, Berlín 2006.

³ Například občané Spojeného království ztrácejí po 15 letech pobytu v zahraničí právo ve Spojeném království volit.

⁴ K této otázce EU dosud odůvodněně přistupovala váhavě: viz směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/38/ES ze dne 29. dubna 2004 o právu občanů Unie a jejich rodinných příslušníků svobodně se pohybovat a pobývat na území členských států; Úř. věst. L 158, 30.4.2004.

⁵ Viz Dimitry Kochenov, „Free Movement and Participation in the Parliamentary Elections in the Member State of Nationality: An Ignored Link?“ v *Maastricht Journal of European and Comparative Law (MJ)*, 2009, č. 2.

procenta celkového obyvatelstva EU. První Barrosova Komise se pokusila revidovat směrnici Rady 93/109/ES, kterou se stanoví pravidla pro výkon práva volit a být volen ve volbách do Evropského parlamentu občanů Unie, kteří mají bydliště v některém členském státě a nejsou jeho státními příslušníky.¹

Parlament podpořil návrhy Komise na zjednodušení byrokratických postupů, kterými se řídí voliči i kandidáti ve volbách při registraci a státy, když ověřují, zda tyto registrace splňují všechny podmínky. Parlament ovšem nesouhlasil s plošným omezením, které bylo vydáno v právním předpise z roku 1993 a jež zakazuje kandidovat ve stejných volbách ve více než jednom členském státě a požádal Radu, aby tato současná omezení zmírnila. Svě stanovisko Parlament založil na skutečnosti, že zatímco článek 8 aktu z roku 1976 zakazuje volit více než jednou, na kandidování se žádný takový výslovný zákaz nevztahuje, a dále i na tom, že posilování nadnárodního charakteru politiky EU závisí do určité míry na případné možnosti voličů volit kandidáty jiné národnosti, než je jejich vlastní. Snahou Parlamentu bylo rovněž zajistit, aby členský stát, v němž má občan bydliště, nebyl automaticky povinen bránit tomuto občanovi v hlasování, pokud byl v jiném členském státě svého volební práva zbaven. Poslanci EP jsou toho názoru, že v obou případech by o této otázce měly rozhodovat samotné dotčené členské státy, a to každý individuálně, aby se tak zabránilo diskriminaci. Odkázali na ustanovení zavedené Maastrichtskou smlouvou, podle něhož má každý občan právo volit a být volen ve volbách do Evropského parlamentu v členském státě, v němž má bydliště, za stejných podmínek jako státní příslušníci tohoto státu.²

Radikálnější možností by bylo rozšířit působnost právního předpisu EU, který upravuje právo účastnit se evropských a obecních voleb tak, aby zahrnoval i účast na celostátních a regionálních parlamentních volbách. Pokud by EU přišla s touto iniciativou, jistě by byla obviněna z porušování dvou úzce spjatých zásad: subsidiarity a proporcionality. Proto by návrh, který by vyžadoval změnu článku 22 SFEU, musel být řádně projednán v konventu, který se pochopitelně skládá z poslanců vnitrostátních parlamentů, z členů vlád, Komise a poslanců EP.

Pokud nedojde k takové změně Smlouvy, může federativně orientované jádro členských států usilovat o užší spolupráci na právních předpisech upravujících volby. Jakékoliv rozšíření dvoustranných recipročních nároků na volební právo, jaké existuje mezi Spojeným královstvím, Irskem, Kyprem a Maltou, by představovalo další způsob, jak rozšířit politická práva občanů EU bez oficiálního zásahu EU.³ Je také možné, že se k otázce volebních práv objeví petice na základě nových ustanovení Lisabonské smlouvy týkajících se iniciativ občanů.⁴ Každopádně platí, že pokud by politické klima bylo někdy příznivější pro rozvoj politického obsahu občanství EU, Rada má vždy možnost rozšířit oblast působnosti práv souvisejících s občanstvím, aniž by musela zcela využít nástroje mezivládní konference.⁵

¹ Úř. věst. L 329, 30. 12. 1993.

² Duffyho zpráva (A6-0267/2007) k návrhu směrnice Rady, kterou se mění směrnice 93/109/ES ze dne 6. prosince 1993, pokud jde o některá pravidla pro výkon práva volit a být volen ve volbách do Evropského parlamentu občanů Unie, kteří mají bydliště v některém členském státě a nejsou jeho státními příslušníky. Přijata Parlamentem dne 26. září 2007 (Úř. věst. C 219 E, 28.8.2008, s. 193), v Radě není tato otázka stále dořešena.

³ Ucelená diskuse o těchto otázkách – viz Jo Shaw, *The Transformation of Citizenship in the European Union: Electoral Rights and the Restructuring of Political Space* (Přeměna občanství v Evropské unii: volební práva a restrukturalizace politického prostoru), Cambridge, 2007.

⁴ Čl. 11 odst. 4 Smlouvy o EU.

⁵ Článek 25 Smlouvy o fungování EU.

Státní příslušnost a občanství

Protest Itálie, který byl vznesen v průběhu mezivládní konference v Lisabonu a týkal se počtu jejích mandátů v Parlamentu po roce 2009, částečně vycházel z tvrzení, že nová Smlouva by přesunula základní prvek, který by měl charakterizovat složení Parlamentu, z obyvatelstva na občany. Tyto dva pojmy se od sebe samozřejmě liší, a to zejména v takových zemích, jako je Itálie, které mají váhavější přístup k naturalizaci přistěhovalců. Podle Eurostatu není nicméně možné uvádět přesná čísla, především v dnešní době masových přeshraničních přesunů osob v rámci EU. Eurostat nadále – v souladu s úmluvami OSN – tvrdí, že nejspolehlivějším demografickým srovnávacím ukazatelem je celkový počet obyvatel s bydlištěm v daném státě. Podle odhadů Eurostatu má 94 procent obyvatel EU bydliště ve svém domovském státě, 4 procenta obyvatel nejsou občany EU a pouze 2 procenta jsou občané EU žijící v jiném členském státě.

Je třeba připomenout, že definice občana EU zcela závisí na tom, zda daná osoba má či nemá státní příslušnost členského státu. Žádná osoba se nemůže stát občanem EU, aniž by byla státním příslušníkem některého členského státu. Je politováníhodné, že téměř ve všech státech je proces naturalizace a udělování dvojího občanství čím dál tím složitější než dříve. Členské státy navíc jednají v této oblasti individuálně, bez ohledu na dopady svých kroků na rozsah či kvalitu občanství EU.

Takové jednostranné tendence v jednání do jisté míry odporují úsilí o přepracování Smluv EU tak, aby byly vstřícné vůči občanům. Například ve Smlouvě o Evropské unii ve znění pozměněném Lisabonskou smlouvou je uvedena tato rázná definice občanství EU:

Článek 9

Ve všech svých činnostech dodržuje Unie zásadu rovnosti svých občanů, kterým se dostává od jejích orgánů, institucí a jiných subjektů stejné pozornosti. Občanem Unie je každá osoba, která má státní příslušnost členského státu. Občanství Unie doplňuje občanství členského státu, nenahrazuje je.

Článek 10

- 1. Fungování Unie je založeno na zastupitelské demokracii.*
- 2. Občané jsou na úrovni Unie přímo zastoupeni v Evropském parlamentu.*

Členské státy jsou zastoupeny v Evropské radě svými hlavami států nebo předsedy vlád a v Radě svými vládami, kteří jsou demokraticky odpovědní buď svým vnitrostátním parlamentům, nebo svým občanům.
- 3. Každý občan má právo podílet se na demokratickém životě Unie. Rozhodnutí jsou přijímána co nejotevřeněji a co nejbliže občanům.*
- 4. Politické strany na evropské úrovni přispívají k utváření evropského politického vědomí a k vyjadřování vůle občanů Unie.*

EU nedisponuje tedy jednotnou definicí občanství EU, ale má dvacet sedm národních variant této definice. Široká paleta vnitrostátních právních předpisů existujících ve dvaceti sedmi

státech EU je matoucí.¹ Některé členské státy udělují zvláštní výsady státním příslušníkům třetích zemí na základě rodinného původu, jiné zásadně nikoliv. Některé státy přiznávají obyvatelům bývalých kolonií práva k pobytu, jiné státy taková práva nepřiznávají. K občanským právům obyvatel svých zámořských či závislých území přistupují členské státy mnoha různými způsoby. EU se nikdy nepokusila tyto právní předpisy harmonizovat, ačkoliv mezi státy existuje řada případů vzájemného napodobování. Evropský soudní dvůr prohlásil, že právo členského státu stanovit vlastní pravidla pro získání či ztrátu státní příslušnosti je omezeno podmínkou dodržovat právní předpisy EU.² V této souvislosti vzbudilo velkou pozornost rozhodnutí Španělska z roku 2005 legalizovat až 700 000 přistěhovalců bez konzultace s jeho partnery.

Ať už se ovšem dosáhne jakéhokoliv sblížení volebních zákonů, značný problém vždy bude ve způsobu přidělování křesel v Evropském parlamentu. Mají změny, které Lisabonská smlouva zavedla do článku 14 Smlouvy o Evropské unii upravujícího status občanství EU, vůbec v tomto kontextu význam? Měli bychom brát v potaz spíše občany EU než obyvatele jednotlivých států? Pokud ano, kdo přesně je občanem Evropské unie? Nebo je na místě řídit se názorem Jamese Madisona, že v republikovém zřízení představuje parlamentní zastoupení spíše právo každého člověka než výsadu občana? Podle přístupu založeného na myšlenkách Madisona zastupuje Evropský parlament nejen ty, co jsou de jure občany EU (jak je to oficiálně stanoveno Smlouvou o EU), ale že zastupuje – a má povinnost pečovat i o – všechny ostatní osoby pobývající na území Unie, včetně nezletilých osob a cizinců požívajících určitá občanská práva v zemi pobytu. Je-li tomu tak a jestliže jsou všechna ostatní hlediska stejná, pak tradiční způsob rozdělování křesel v Parlamentu založený na celkovém počtu obyvatel – nemluvě o sčítání hlasů v Radě – se stále jeví jako správný a neměl by být, alespoň tedy bez hlubšího zamyšlení, měněn.

Potřeba další reformy

Evropský parlament by neměl být sám se sebou spokojený, pokud jde o volební metody. Má-li i nadále poučovat jiné země o hodnotách pluralitní liberální demokracie, musí být také sebekritičtější.

OBSE/ODIHR provedla svou první plnohodnotnou pozorovatelskou misi na volbách do Evropského parlamentu v roce 2009. Její zjištění jsou zajímavá.³ Zaprvé, tým OBSE byl udiven tím, jak rozdílné byly volby v jednotlivých státech, zaznamenal rozdíly ve způsobech rozdělování mandátů, v možnosti přidělovat preferenční hlasy, v přidělování volných mandátů, ve volebním systému, ve volebním právu, v kandidaturách, ve jmenování kandidátů, ve volebních obvodech a volebních dnech. Mezinárodní pozorovatelé považovali za podivné i to, že evropské politické strany skutečně nesmějí vést volební kampaně.⁴

OBSE/ODIHR kritizovala zejména:

¹ Viz Rainer Bauböck, Eva Ersbøll, Kees Groenendijk a Harald Waldrauch (editoři): *Acquisition and Loss of Nationality: policies and trends in 15 European states* (Získání a ztráta státní příslušnosti: politiky a trendy v 15 evropských státech), Ústav pro výzkum evropské integrace, Rakouská akademie věd, Vídeň, leden 2006.

² Viz například rozhodnutí ve věcech C-369/90 Micheletti [1992], C-145/04 Španělské království vs. Spojené království Velké Británie a Severního Irsku [2006] (Gibraltar) a C-300/04 M. G. Eman a O. B. Sevinger vs. College van burgemeester en wethouders van Den Haag [2006] (Aruba).

³ Zpráva expertní skupiny OBSE/ODIHR, *Elections to the European Parliament, 4-7 June 2009 (Volby do Evropského parlamentu, 4.-7. června 2009)*, Varšava, 22. září 2009.

⁴ Nařízení ES č. 2004/2003, pozměněné v roce 2007.

- nedostatečná harmonizace požadavků na kandidaturu v rámci EU;
- v některých státech nedostatečné předpisy umožňující kandidátům zapojit se do voleb v souladu se závazky OBSE;
- v některých státech nedostatečné předpisy týkající se volebních práv, zejména u vězňů a rezidentů EU, kteří nemají občanství žádného státu;
- v některých státech neexistující možnost požádat soud o rozhodnutí, pokud jde o volební výsledky;
- v některých státech nedostatečné předpisy, které by zajišťovaly odpovídající přístup a spolupráci domácích a mezinárodních pozorovatelů v souladu se závazky OBSE.

Jejich doporučení zahrnovala:

- revizi některých běžných postupů pro informační kampaně s cílem zvýšit účinnost a vyhnout se možnému dojmu partajnictví;
- zajištění, aby se vnitrostátní právní předpisy o kampaních odpovídajícím způsobem zabývaly činností politických stran na evropské úrovni;
- sjednocení termínů voleb s cílem zajistit, aby zveřejnění výsledků respektovalo jak potřebu transparentnosti, tak potřebu vyhnout se možnému ovlivnění výsledků v jiných státech;
- zlepšení výměny informací o registrovaných voličích, aby byla ochráněna rovnost hlasování a nedocházelo k možnému vícenásobnému hlasování;
- v případě potřeby změnu právních předpisů s cílem zajistit nezávislý mechanismus sledování médií za účelem hodnocení, zda jsou v průběhu kampaně dodržovány předpisy pro média.

Ve své hodnotné zprávě, která si zaslouží bližší pozornost, OBSE/ODIHR odhalila řadu stížností občanů EU, kteří byli údajně zbaveni volebního práva, protože mají bydliště v jiném než ve svém vlastním státě. Odborníci podporují snahu Komise zlepšit situaci, pokud jde o hlasování a kandidaturu.

Petice

Petiční výbor Evropského parlamentu obdržel řadu závažných stížností na různé aspekty voleb do Evropského parlamentu. Některé z nich jsou od občanů EU, kteří mají v současné době bydliště ve Španělsku nebo na Maltě a mají námitky proti tomu, že jim není dovoleno hlasovat ve volbách do Evropského parlamentu v důsledku kroků (nebo spíše v důsledku nečinnosti) místních volebních orgánů. Jiné obdržené stížnosti se týkaly občanů s jinou státní příslušností, kterým není umožněno stát se členy politické strany ve státě, kde mají nové bydliště.

Nejkřiklavější případy údajné diskriminace uváděné autory petic nalézáme v Lotyšsku a v Estonsku, kde 20 a 12 procent obyvatel, kteří jsou ruského původu, nejsou pro účely evropských a jiných voleb považováni za občany.

Několik autorů petic z Itálie si přeje vyloučit všechny odsouzené zločince z kandidatury do Evropského parlamentu. Obecným pravidlem v rámci EU však je, že jakmile byl trest odpykán nebo pokuta uhrazena, nic nebrání rehabilitaci, včetně účasti ve volbách. Většina států nechává na politických stranách, a nakonec na voličích, aby uplatnili svůj úsudek, pokud jde o to, kdo by měl být zvolen do Parlamentu.

Nicméně na základě dalšího zkoumání by mohlo být možné zavést právo odvolání poslanců EP, kdy by poslanec odsouzený za trestný čin po svém zvolení do Evropského parlamentu mohl být odvolán na základě petice voličů. To by bylo zvláště vhodné v případě závažného zneužití veřejných finančních prostředků.

Jiný autor petice nastolil problém, proč ve Spojeném království dědiční peerové, kteří zasedají ve sněmovně lordů, nemohou kandidovat ve volbách do EP.¹

Byly doručeny i petice o zbavení osob volebního práva a) při hlasování v zemi původu po nějaké době a b) při hlasování v nové zemi pobytu ve vnitrostátních parlamentních volbách. Jak již bylo projednáváno, záležitost rozšíření volebního práva na vnitrostátní volby by vyžadovala změnu Smlouvy, a měla by proto být předmětem jednání konventu, který by měl posoudit vztah mezi občanstvím EU a volební reformou.

Konvent by měl být vyzván, aby posoudil všechny ostatní záležitosti uváděné autory petic v Parlamentu a OBSE/ODIHR.

Legitimita a účast ve volbách

Evropský parlament si po právu přeje, aby jeho postavení bylo z hlediska veřejnosti význačné, aby se stal centrem nového evropského politického prostoru, všeobecně přijímaným fórem jednotného politického trhu, kde vznikají evropské právní předpisy a rozpočty a kde je výkonná moc hnána k odpovědnosti. Úsilí o politickou legitimitu je dodnes ochromováno neustále klesající účastí na volbách, kusými zprávami sdělovacích prostředků, lhotejností politických stran a dokonce i skrytou žárlivostí některých národních parlamentů na rostoucí pravomoci Parlamentu. Je těžké nebyť deprimovaný skutečností, že celková účast ve volbách do Evropského parlamentu se soustavně snižuje ze 63 % v roce 1979 na 43,1 % v roce 2009.²

Snižující se účast ve volbách je v každém případě důkazem určitého nezájmu o evropské záležitosti. Celkové údaje o volební účasti ovšem ukrývají velké rozdíly mezi jednotlivými zeměmi, které vyplývají z právních, historických a aktuálních okolností. Délka členství v EU, výskyt korupce nebo například to, zda se blíží vnitrostátní všeobecné volby, způsobují velké rozdíly ve volební účasti.³ V roce 2009 byla volební účast v Lucembursku přes 90 %, zatímco na Slovensku to bylo méně než 20 %. Významným faktorem je rozdíl mezi vnitrostátními a evropskými volebními zvyky: největším rozdílem v EU v roce 2009 bylo 25 %, což znamená, že jen dva ze tří voličů ve vnitrostátních volbách hlasovali ve volbách do Evropského

---

¹ Odpověď paradoxně zní: protože zbytkový aristokratický prvek ve sněmovně lordů je jedinou součástí této sněmovny, který se volí sám (svými peery). „Doživotní peerové“ nejsou voleni a nemohou ze sněmovny lordů rezignovat.

² Viz příloha III.

³ V Belgii, na Kypru a v Lucembursku je účast ve volbách povinná.

parlamentu. V Nizozemsku byl poměr dva ku jedné.¹

Může potíže s volební účastí vyřešit formální reforma volebního postupu? Kritéria k zahájení nového kola reforem bychom si měli pečlivě stanovit. Neusilujeme o samoučelnou jednotnost. I ve snaze o řešení problémů na vnitrostátní úrovni je zapotřebí být realisty. Postupné změny vedly postupem času chtě nechtě k dosažení celé řady z cílů, které si poprvé vytkli zakladatelé Unie v 50. letech. Tato reforma pravděpodobně nebude poslední: silné parlamenty se pohotově přizpůsobují měnícím se společenským a politickým okolnostem. V případě EU je tempo a rozsah budoucího rozšiřování velkou neznámou. Snažit se určit konečný osud nadnárodní parlamentní demokracie v Evropě nyní, kdy neznáme budoucí velikost ani tvar Unie, by bylo opovážlivé.

Nicméně natolik alespoň známe alternativní scénáře budoucnosti Evropy, abychom si byli jisti, že silný, vysoce důležitý, přímo volený Parlament by měl být – a bude – jádrem systému její veřejné správy.

Výsady a imunity

Existuje významná nedokončená záležitost týkající se Protokolu o výsadách a imunitách. Tento nástroj spadá do doby před téměř padesáti lety, kdy poslanci Evropského parlamentu byli zároveň poslanci svých vnitrostátních parlamentů a kdy bylo bezpochyby na místě, že vnitrostátní orgány odpovídaly za rozhodování, kdy a jak mají být poslanci EP vyňati z vnitrostátního práva. V době, kdy došlo ke shodě na statutu poslanců v roce 2005, byl však Parlament toho názoru, že Protokol by měl být revidován tak, aby byl v souladu s aktuálním statutem Parlamentu jako nezávislého, přímo voleného a plně odpovědného shromáždění. Vyskytla se řada případů, kdy byl v rozporu vnitrostátní režim a režim EU, co se týče ověřování pověřovacích listin poslanců EP a při obsazování uvolněných mandátů, což ukázalo skutečné nesrovnalosti v právním postavení poslanců EP v jejich 27 různých domovských státech. Parlament by nyní měl mít možnost zakročit proti zbavení poslance EP mandátu státem, pokud je vnitrostátní právo v rozporu s aktem nebo právem Evropské unie; jako s nedílnou součástí vyjednané shody na statutu poslanců Rada souhlasila, že bude revidovat veškeré důsledky, které by status mohl mít, pokud jde o primární právo. Parlament požádal, aby jeho usnesení z června 2003, v němž navrhoval nová opatření týkající se výsad a imunit poslanců EP, bylo použito jako základ pro revizi.² Do dnešního dne nedošlo v této věci k pokroku. Nyní, po Lisabonu, je potřeba, aby tyto důležité otázky byly zařazeny na program konventu, který by byl pověřen zvážit veškeré aspekty parlamentní reformy.

Nerovnost mezi ženami a muži a etnická nevyváženost

Počet žen v řadách poslanců EP se od prvních voleb v roce 1979 více než zdvojnásobil a nyní dosahuje 35,5 procent z celkového počtu. I zde je vidět výrazné rozdíly mezi státy. V parlamentu zvoleném v roce 2009 mají mezi poslanci EP většinu žen Finsko a Švédsko, méně než třetinu žen mezi poslanci EP mají Slovinsko, Litva, Irsko, Itálie, Polsko, Česká republika a Lucembursko, Malta nemá žádnou ženu.³

¹ Viz studie Richarda Rose a Gabriely Borz, *Variability in European Parliament Turnout: political causes and implications*, Studies in Public Policy Number 466, Centre for the Study of Public policy, University of Aberdeen, 2010.

² Viz Úř. věst. C 068E, 18.3.2004, s. 115–126 a Úř. věst. C 303E, 13.12.2006, s. 830–831.

³ Viz příloha IV.

Nenavrhujeme zavádět kvóty na nápravu nerovnosti mezi ženami a muži. Ovšem politické strany by měly být podporovány v tom, aby jejich cílem bylo mít v roce 2014 nejméně 40 procent žen, jak bylo doporučeno parlamentním shromážděním Rady Evropy.

Je třeba poznamenat, že téměř ve všech státech je zastoupení žen lepší v Evropském parlamentu, než ve vnitrostátních parlamentech.

Situace, pokud jde o etnické menšiny, je mnohem horší. Mezi poslanci EP je velmi málo Asiatů a příslušníků afro-karibské komunity. Má-li se občanství EU stát pro přistěhovalecké komunity a jejich potomky realitou, musí politické strany u svých předních kandidátů zajistit patřičnou etnickou pestrost.

Závěry

Z diskuse je zřejmé, že zbývá značný počet podstatných otázek týkajících se volebního postupu, jejichž případné účinné řešení by zajistilo větší jednotnost voleb do Parlamentu v budoucnosti, než jak tomu bylo v minulosti, a mělo by přinést výhody z hlediska soudržnosti, legitimacy, účinnosti a plurality.¹

Již jsme signalizovali náš názor, že je nezbytné a žádoucí, aby konvent v souvislosti s volební reformou demokraticky a komplexně uvážil celý soubor vzájemně propojených záležitostí, jako je volební právo, volební účast, složení, výsady a systém hlasování. V každém případě by bylo užitečné revidovat alespoň různé používané vnitrostátní volební systémy s cílem sladit zřetelnější rozdíly a anomálie.²

I když hlavním cílem volební reformy musí být podpora zvýšení volební účasti, vyskytnou se některé návrhy, například snížení věku pro účast ve volbách, které možná nepovedou k dosažení tohoto cíle, ale které mají nicméně nějakou vnitřní hodnotu.

Nejdůležitějším cílem je rozšířit u těchto voleb evropskou dimenzi tak, aby se veřejné mínění a média zapojily do politické volby týkající se budoucnosti Evropské unie. Tady bude rozhodující úloha evropských politických stran. Bez životaschopných politických stran na federální úrovni chybí základní pilíř demokracie. Proto se navrhuje, aby k 751 poslancům EP voleným tradiční cestou z celonárodních a regionálních volebních obvodů byl Parlament volený v roce 2014 rozšířen ještě o 25 poslanců EP, kteří budou voleni v jediném volebním obvodu zahrnujícím celou EU. Za výběr kandidátů, sestavení kandidátky a vzájemný souboj o hlasy budou odpovídat evropské politické strany. Taková inovace změny volby do Evropského parlamentu a zvýší jeho reprezentativnost, bude odrážet změnu v Lisabonské smlouvě, která stanoví, že poslanci EP mají být nyní „zástupci občanů Unie“, nikoli již „zástupci lidu států“.³

Hlasování pro kandidátku EU bude pochopitelně dobrovolné a každému voliči bude ve volební místnosti poskytnut druhý hlasovací lístek. Lze očekávat, že využívání této možnosti časem poroste tak, jak si voliči budou zvykat na nové dimenze politiky a jak budou politické strany zkušenější ve vedení kampaně na úrovni celé EU.

¹ Zpravodaj je rád za podnět účastníků semináře o *Občanství a volebním postupu*, který se konal v Bruselu ve dnech 25.–26. března 2008. Podklady dodali Betty de Hart, Dieter Gosewinkel, Sara Hagemann a Simon Hix, Eva Østergaard-Nielsen, Ken Ritchie a Jo Shaw. Tyto příspěvky a shrnutí diskuse lze najít na:

<http://www.europarl.europa.eu/activities/committees/hearings.do?body=AFCO&language=EN>

² Viz příloha V.

³ Čl. 14 odst. 2 SFEU a čl. 189 Smlouvy o ES.

Máme-li podpořit nadnárodní charakter Evropského parlamentu, je důležité vyhnout se zároveň odcizení voličů tím, že budeme pouze zdůrazňovat velikost Unie a pocíťovaný odstup Bruselu od každého jednotlivého občana. Jak ukazují dlouhodobé výsledky Eurobarometru a dalších průzkumů veřejného mínění, voliči jsou jen málokdy dobře informováni o správním systému EU. Voliči mají tendenci ztotožňovat se nejlépe s menšími volebními obvody. Pozitivně reagují i na možnost vybrat si mezi hlasováním en bloc pro předem určenou stranickou kandidátku na jedné straně a možností vyznačit preferenci jednotlivého kandidáta ze stranické kandidátky na straně druhé. Lze učinit taková opatření, abychom reagovali na obě tyto možnosti. Proto se ve zprávě navrhuje zaprvé závazné vytvoření regionálních územních volebních obvodů v rámci větších států a zadruhé povinné použití systému preferenční polootevřené kandidátky.

To jsou hlavní návrhy uvedené ve zprávě. Jejich cílem je rozšíření demokratické legitimacy Evropského parlamentu posílením myšlenky evropského občanství. Dodají evropským politickým stranám důvod k existenci, který v tomto okamžiku nemají. Vhodně doplní reformy zavedené již Lisabonskou smlouvou, pokud jde o zastupitelskou a participativní demokracii.

Návrhy uvedené v této zprávě se tedy v souhrnu týkají reforem zaměřených na:

1. vytvoření nadnárodního volebního obvodu pro 25 dalších poslanců EP, kteří budou voleni ve druhém hlasování systémem preferenční kandidátky vyvážené z hlediska pohlaví;
2. závazné vytvoření územních volebních obvodů na regionálním základě v lidnatějších státech;
3. požadavek preferenčního hlasování systémem polootevřené kandidátky (kde mohou voliči hlasovat pro jednotlivé kandidáty na stranické kandidátce, aby zvrátili pořadí na stranické kandidátce);
4. zavedení pravidelné revize rozdělení 751 mandátů v každém volebním období Parlamentu před následujícími volbami, které dodržuje zásadu sestupné poměrnosti, a případně shodu s matematickým vzorcem, který musí být ještě dohodnut;
5. usnadnění mechanismů u občanů EU žijících v jiném státě, než ve svém vlastním, aby mohli být voleni a volit;
6. vytvoření volebního orgánu EU, který by řídil a kontroloval volby s nadnárodní kandidátkou a projednával odvolání;
7. omezení termínu voleb na víkend, aby bylo hlasování jednak dramatičtější a aby se omezil nešvar předčasného zveřejňování výsledků (což vyžaduje změnu v Irsku, v Nizozemsku a ve Spojeném království);
8. posunutí voleb z června na květen, aby se urychlila volba nové Komise;
9. návrh jednotné minimální věkové hranice voličů a kandidátů;
10. stanovení nadnárodního režimu výsad a imunit poslanců EP;

11. přezkoumání rozšíření elektronického hlasování vedená úsilím o podněcení voličů k účasti a o usnadnění hlasování.

Postup reformy

Zde navrhovaný reformní balíček vyžaduje vytvoření řady nástrojů primárního práva EU na základě různých postupů.

- (a) Zavedení kandidátky EU pro 25 dalších poslanců EP vyžaduje změnu čl. 14 odst. 2 Smlouvy o EU postupem stanoveným pro řádnou revizi Smlouvy, konkrétně jednání konventu a následně mezivládní konferenci s ratifikací všech států.¹
- (b) Revize Protokolu o výsadách a imunitách vyžaduje tentýž postup.
- (c) Přerozdělení 751 mandátů před následujícími volbami vyžaduje jednomyslné rozhodnutí Evropské rady o návrhu se souhlasem Parlamentu.²
- (d) Další záležitosti týkající se volebního postupu vyžadují zvláštní, jednomyslně přijatý právní předpis Rady k návrhu se souhlasem nadpoloviční většiny poslanců Parlamentu, který bude poté schválen všemi vnitrostátními parlamenty.³

Tento legislativní postup může mít podobu pozměňovacího návrhu k aktu z roku 1976 tak, jak se navrhuje v této zprávě. Případně se však může jevit jako vhodnější z hlediska transparentnosti připojit ke smlouvám nový protokol o volebním postupu, který by nahradil původní právní předpis a zahrnoval by všechny různé prvky primárního práva, o nichž se zde hovořilo.

Jakmile by byly zde navrhované základní reformy provedeny, bylo by třeba v řádném termínu vytvořit prováděcí právní předpisy, například na zřízení nového volebního orgánu EU.

Tyto reformy způsobí dopad na rozpočet EU i jednotlivých států.

I když se vyžadují různé nástroje a postupy, reformy představují ucelený balíček opatření, které je třeba posuzovat v jejich celistvosti. Naštěstí fórum konventu představuje dokonalý mechanismus pro celkové přezkoumání souboru opatření, která jsou dosti složitá, budou mít velký dopad na vnitrostátní právo a významné ústavní důsledky.

Konvent bude moci zapojit do zásadní debaty o parlamentní reformě nejen Evropskou radu, Komisi a vnitrostátní parlamenty, ale bude moci podnítit širší konzultaci s představiteli politických stran, s akademiky, s volebními pracovníky, s nevládními organizacemi atd.

Bylo by vhodné, aby Parlament při předkládání svých návrhů na revizi Smlouvy Radě zároveň uvedl, že bude požadovat konání zasedání konventu.

Časový plán se nabízí: schválení vlastních návrhů Parlamentem v červnu – září 2010; rozhodnutí Evropské rady o svolání mezivládní konference v říjnu – prosinci; konání konventu a mezivládní konference na jaře a v létě 2011; ratifikace vnitrostátními parlamenty a souhlas Evropského parlamentu do června 2012, poté prováděcí opatření; rozhodnutí o

¹ Čl. 48 odst. 2, 3 a 4 Smlouvy o EU.

² Čl. 14 odst. 2 Smlouvy o EU.

³ Čl. 223 odst. 1 Smlouvy o fungování EU.

přerozdělení mandátů nejpozději do května 2013 před volbami, které se budou konat podle reformovaného systému počátkem května 2014.

PŘÍLOHA I K VYSVĚTLUJÍCÍMU PROHLÁŠENÍ: Usnesení o návrhu volebního postupu pro volbu členů Evropského parlamentu, který je založen na společných zásad (Anastassopoulosova zpráva)¹

Evropský parlament,

- s ohledem na návrh usnesení pana De Vriese o jednotném volebním postupu ve volbách poslanců Evropského parlamentu (B4-0723/96),
  - s ohledem na své zprávy o jednotném volebním postupu a zejména na svá usnesení ze dnů 10. října 1991² a 10. března 1993³,
  - s ohledem na Akt ze dne 20. září 1976 o volbě členů Evropského parlamentu ve všeobecných a přímých volbách připojený k rozhodnutí Rady v pozměněném znění
  - s ohledem na návrh jednotného volebního postupu ze dne 22. října 1996, který předložila vláda Spolkové republiky Německo na mezivládní konferenci a v němž jsou zopakovány klíčové aspekty usnesení Parlamentu ze dne 10. března 1993,
  - s ohledem na čl. 138 odst. 3 Smlouvy o ES a na jeho znění pozměněné Amsterdamskou smlouvou,
  - s ohledem na článek 148 jednacího řádu,
  - s ohledem na zprávu Výboru pro institucionální záležitosti a stanovisko Výboru pro právní záležitosti a práva občanů (A4-0212/98),
- A. vzhledem k tomu, že v návaznosti na hlavní směry stanovené Parlamentem v jeho výše zmíněném usnesení ze dne 10. března 1993, které nenavrchovalo výslovně jednotný volební systém, ale pouze obecné hlavní směry, zavedla Amsterdamská smlouva koncepci „zásad společných všem členským státům“,
- B. vzhledem k tomu, že vláda Spojeného království předložila v parlamentu návrh zákona o zavedení regionálního poměrného zastoupení pro účely evropských voleb v roce 1999,
- C. vzhledem k tomu, že jednání o rozšíření pravděpodobně povedou k tomu, že k Evropské unii přistoupí deset nových členských států,
- D. vzhledem k tomu, že členské státy dosáhly ve velké míře konsensu ohledně stanovení celé řady společných zásad,
- E. vzhledem k tomu, že tyto zásady by měly být v unii sdružující lid a státy v první řadě uplatňovány na vnitrostátní úrovni, vzhledem k tomu, že počet poslanců volený v

¹ Přijata dne 15. července 1998. Úř. věst. C 292, 21.9.1998.

² Úř. věst. C 280, 28.10.91, s. 141.

³ Úř. věst. C 115, 26. 4. 1993, s. 121.

jednotlivých členských státech má zaručit odpovídající zastoupení obyvatel států sdružených ve Společenství,

1. vítá dohodu, které dosáhli vyjednavací na mezivládní konferenci a na jejímž základě stanovili řadu společných zásad; je přesvědčen, že některá ustanovení budou moci vstoupit v platnost již k příštím evropským volbám, zejména systém poměrného zastoupení, minimální hranice, otázky neslučitelnosti a opatření k zajištění rovnoprávnosti žen a mužů, zatímco další ustanovení by měla vstoupit v platnost postupně;
2. domnívá se, že existuje obecný souhlas se zavedením voleb založených na systému poměrného zastoupení, a že tento druh voleb by se měl stát součástí evropského volebního systému;
3. poznamenává, že není možné ustanovit jednotně systém územních volebních obvodů a že je nutné rozlišovat mezi jednotlivými členskými státy na základě počtu jejich obyvatel; zdůrazňuje, nicméně, že v souladu s článkem 2 návrhu aktu nesmí systém územních volebních obvodů ovlivňovat zásadu poměrného zastoupení;
4. domnívá se, že za účelem upevnění evropského politického povědomí a zajištění rozvoje evropských politických stran by mohlo být určité procento mandátů přidělováno na základě poměrného zastoupení v rámci jednoho volebního obvodu, který by tvořilo území členských států;
5. poznamenává, že uplatňování minimálního prahu by mělo zůstat dobrovolné a tento práh by v žádném případě neměl přesáhnout 5 % hlasů odevzdaných v rámci jednoho státu;
6. upozorňuje na podnět k účasti, který spočívá v systému přednostních hlasů, jehož zavedení by však v každém členském státě mělo být i nadále nepovinné;
7. je toho názoru, že při sestavování kandidátních listin k evropským volbám je nezbytné brát v potaz cíl zajistit rovnoprávnost žen a mužů a že je především na samotných politických stranách, aby tohoto cíle dosáhly přímo;
8. navrhuje, že by se evropské volby měly konat v některém termínu v květnu, aby se maximálně zvýšila účast na volbách tím, že budou uspořádány mimo letní prázdniny, které v některých členských státech začínají začátkem června;
9. doporučuje snížit počet dnů, kdy se konají volby, na absolutní minimum s cílem dosáhnout konečné dohody na jediném volebním dnu nebo, nebude-li to možné, nejvýše na dvou dnech (např. na sobotě a neděli);
10. vyzývá Radu, aby následující návrh aktu přezkoumala a brzy jej přijala, aby mohl co nejdříve vstoupit v platnost;
11. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení a připojený návrh aktu Radě, Komisi a parlamentům a vládám členských států.

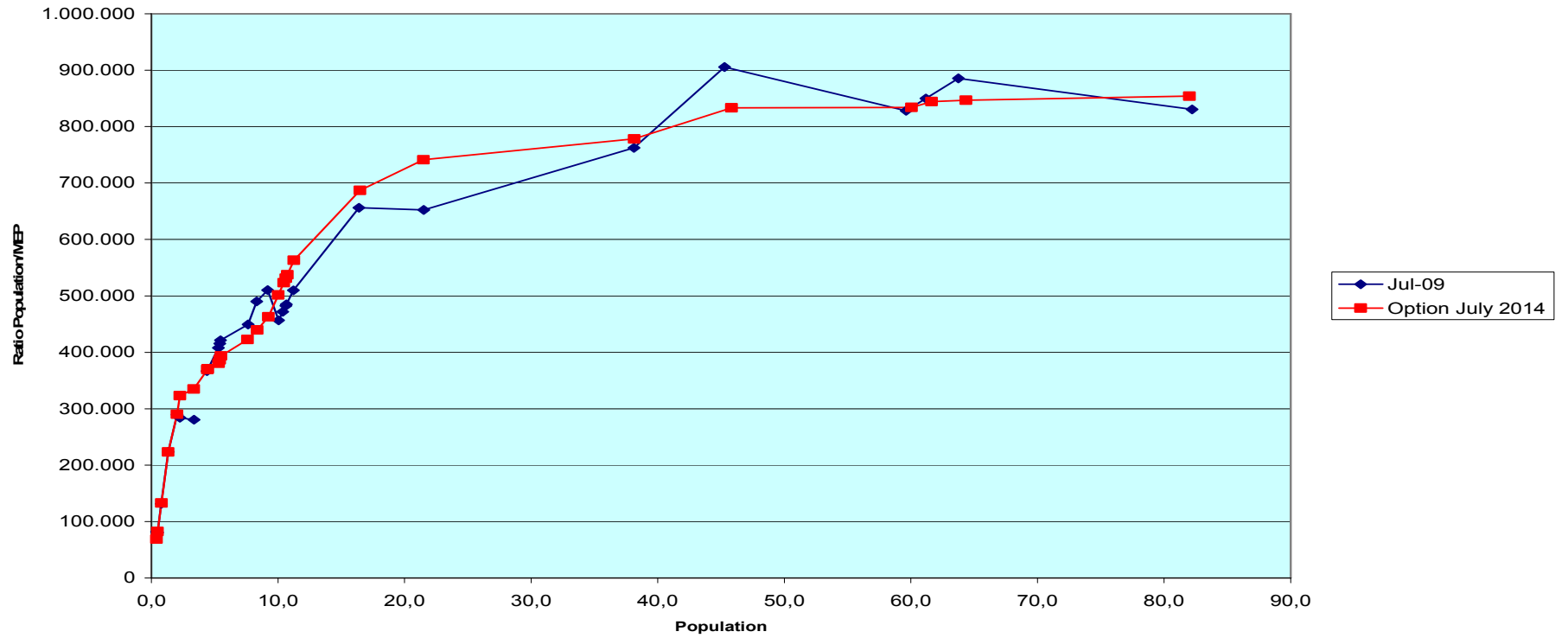
PŘÍLOHA II K VYSVĚTLUJÍCÍMU PROHLÁŠENÍ: Rozdělení mandátů (2009–2014)

State	Population 2008 (millions)	% of EU-27 population	MEPs July 2009	July 2009 - Ratio Population/MEP	July 2009 + 18 MEPs	July 2009 + 18 MEPs - Ratio Population/MEP	Population 2009 (millions)*	% of EU-28 population	Option MEPs July 2014	Option July 2014 - Ratio Population/MEP
Germany	82.218	16,53%	99	830.483	99	830.483	82.002	16,25%	96	854.188
France	63.753	12,82%	72	885.460	74	861.528	64.351	12,76%	76	846.724
United Kingdom	61.186	12,30%	72	849.806	73	838.164	61.635	12,22%	73	844.315
Italy	59.619	11,98%	72	828.046	73	816.703	60.045	11,90%	72	833.958
Spain	45.283	9,10%	50	905.666	54	838.580	45.828	9,08%	55	833.236
Poland	38.116	7,66%	50	762.312	51	747.365	38.136	7,56%	49	778.286
Romania	21.529	4,33%	33	652.382	33	652.382	21.499	4,26%	29	741.345
Netherlands	16.405	3,30%	25	656.216	26	630.977	16.486	3,27%	24	686.917
Greece	11.214	2,25%	22	509.718	22	509.718	11.260	2,23%	20	563.000
Belgium	10.667	2,14%	22	484.859	22	484.859	10.750	2,13%	20	537.500
Portugal	10.618	2,13%	22	482.618	22	482.618	10.627	2,11%	20	531.350
Czech Rep.	10.381	2,09%	22	471.868	22	471.868	10.468	2,08%	20	523.400
Hungary	10.045	2,02%	22	456.609	22	456.609	10.031	1,99%	20	501.550
Sweden	9.183	1,85%	18	510.161	20	459.145	9.256	1,83%	20	462.800
Austria	8.332	1,67%	17	490.112	19	438.521	8.355	1,66%	19	439.737
Bulgaria	7.640	1,54%	17	449.424	18	424.456	7.607	1,51%	18	422.611
Denmark	5.476	1,10%	13	421.215	13	421.215	5.511	1,09%	14	393.643
Slovakia	5.401	1,09%	13	415.462	13	415.462	5.412	1,07%	14	386.571
Finland	5.301	1,07%	13	407.769	13	407.769	5.326	1,06%	14	380.429
Ireland	4.401	0,88%	12	366.775	12	366.775	4.450	0,88%	12	370.833
Croatia							4.435	0,88%	12	369.583
Lithuania	3.366	0,68%	12	280.533	12	280.533	3.350	0,66%	10	335.000
Latvia	2.271	0,46%	8	283.863	9	252.322	2.261	0,45%	7	323.000
Slovenia	2.026	0,41%	7	289.414	8	253.238	2.032	0,40%	7	290.286
Estonia	1.341	0,27%	6	223.483	6	223.483	1.340	0,27%	6	223.333
Cyprus	0.789	0,16%	6	131.550	6	131.550	0.797	0,16%	6	132.833
Luxembourg	0.484	0,10%	6	80.633	6	80.633	0.494	0,10%	6	82.333
Malta	0.410	0,08%	5	82.060	6	68.383	0.414	0,08%	6	69.000
Iceland							0.319	0,06%	6	53.167
EU	497,456	100,00%	736	675.891	754	659.755	504,477	100,00%	751	671.740

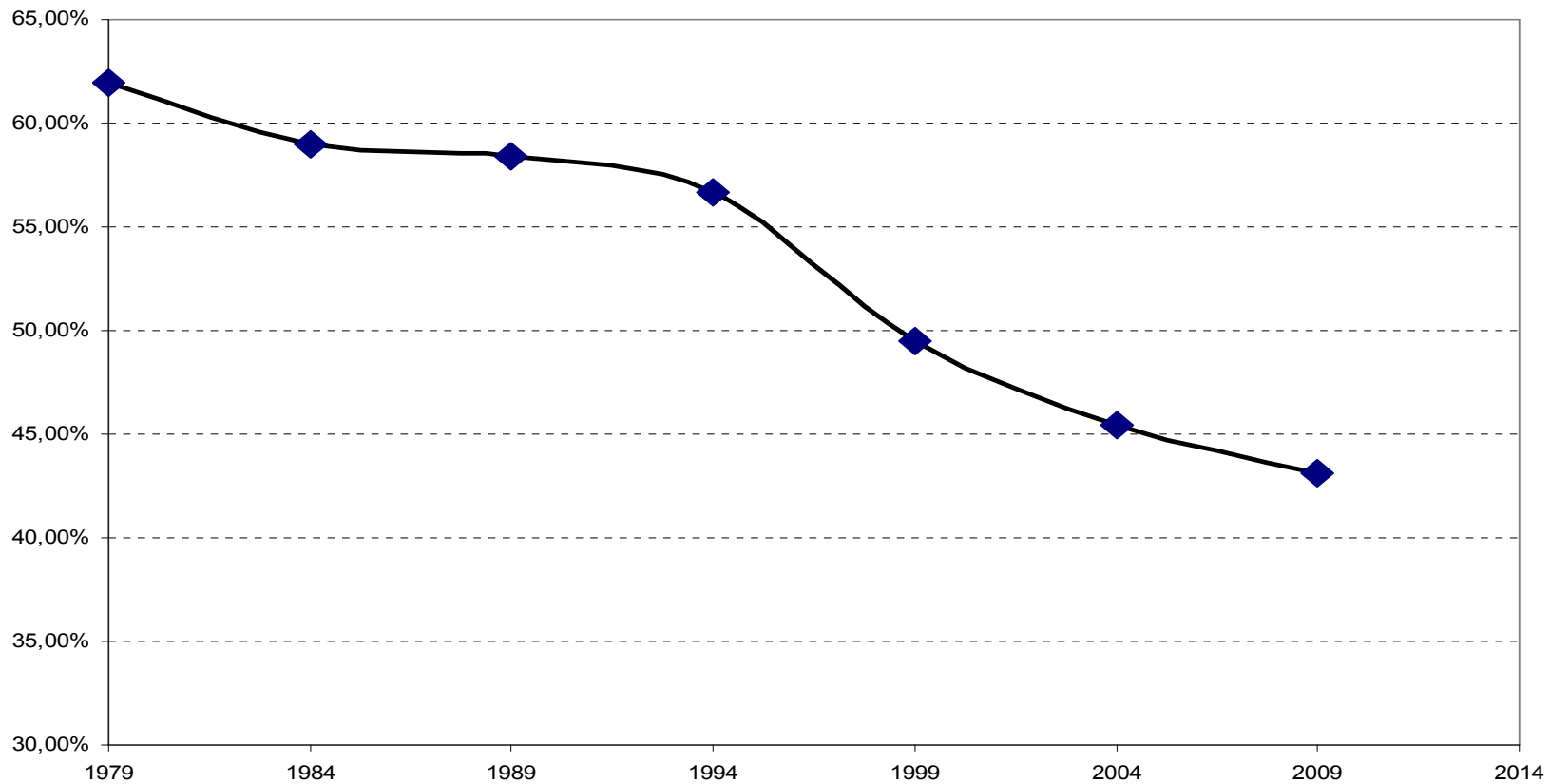
Note: The shaded fields indicate where degressive proportionality is not achieved.

* Eurostat, November 2009

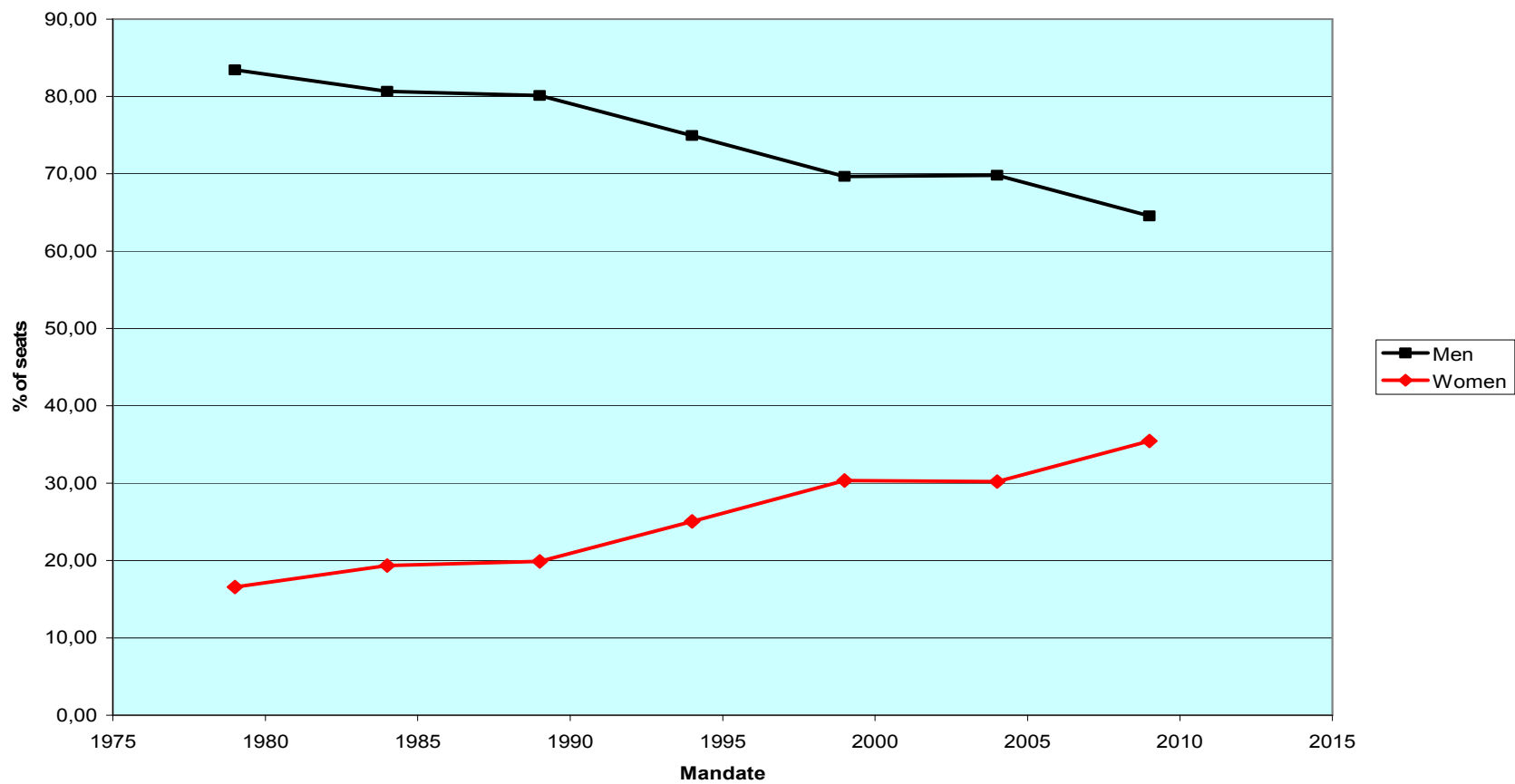
EP Seats degressive proportionality

PŘÍLOHA III K VYSVĚTLUJÍCÍMU PROHLÁŠENÍ: Volební účast ve volbách do Evropského parlamentu (1979–2009)

PŘÍLOHA III K VYSVĚTLUJÍCÍMU PROHLÁŠENÍ: Nerovnosti mezi ženami a muži

PŘÍLOHA V K VYSVĚTLUJÍCÍMU PROHLÁŠENÍ: Evropský parlament: současné volební postupy v členských státech

	Volební obvody	Přednostní hlasování	Rozdělení mandátů	Minimální práh	Volební právo	Kandidáti	Nominace kandidátů	Volební dny
RAKOUSKO	Jeden vnitrostátní volební obvod	Ano	D'Hondtova metoda	4%	Věk: 16 – zaregistrovaní občané EU	Věk: 18 – zaregistrovaní občané EU	Poplatek ve výši 3 600 EUR na listinu; kandidát musí být podpořen třemi poslanci parlamentu, jedním poslancem EP nebo 2 600 zaregistrovanými voliči	neděle
BELGIE	Tři jazykové volební oblasti (nizozemská, francouzská, německá); a čtyři regionální volební obvody: 1. Flandry (nizozemská volební obec), 2. Valonsko (francouzská volební obec), 3. Brussels-Hal-Vilvorde (BHV) (buď nizozemská nebo francouzská volební obec) 2 kantony (německá volební obec)	Ano	D'Hondtova metoda	Ne	Věk: 18 – zaregistrovaní občané EU – státní příslušníci Belgie s bydlištěm v jiných členských státech (státní příslušníci Belgie s bydlištěm mimo EU nemohou volit ve volbách EP); – účast ve volbách je povinná: – neúčast je trestána pokutou	Věk: 21 – zaregistrovaní občané EU – musí mluvit příslušným jazykem volební obce	Schválení kandidátů: – pět poslanců belgického parlamentu, kteří patří k příslušné jazykové skupině; – 5 000 registrovaných voličů ve Flandrech, Valonsku a BHC; – 200 registrovanými voliči v německy mluvícím volebním obvodu	neděle

	Volební obvody	Přednostní hlasování	Rozdělení mandátů	Minimální práh	Volební právo	Kandidáti	Nominace kandidátů	Volební dny
BULHARSKO	Jeden vnitrostátní volební obvod	Ano	Hareova-Niemeyerova metoda	Ne	Věk: 18 – občané EU, kteří mají bydliště po dobu 3 měsíců v Bulharsku nebo v jiném členském státě	Věk: 21 – občané EU, kteří mají v Bulharsku nebo v jiném členském státě bydliště po dobu 2 měsíců -	– jednotlivci musí získat 10 000 podpisů a zaplatit 10 000 leva (5100 EUR); – politické strany musí získat 15 000 podpisů a zaplatit 15 000 leva (7700 EUR); – koalice musí získat 20 000 podpisů a zaplatit 20 000 leva (10 250 EUR);	neděle
KYPR	Jeden vnitrostátní volební obvod	Ne	D'Hondtova metoda/ Dropova metoda	Ne	Věk: 18 – občané Kypru a EU, kteří tam mají bydliště 6 měsíců před volbami; – zvláštní volební listina; – účast ve volbách je povinná (ale bez pokuty)	Věk: 25		neděle
ČESKÁ REPUBLIKA	Jeden vnitrostátní volební obvod	Ano: každý volič má 2 hlasy. Pro zvolení je třeba 5 % všech hlasů vhozených pro jeho/její politickou stranu	D'Hondtova metoda	5%	Věk: 18 – občané EU, kteří zde mají bydliště již 45 dnů;	Věk: 21 – občané EU, kteří zde mají bydliště již 45 dnů;	– pouze politické strany nebo koalice mohou jmenovat kandidáty; – poplatek 15 000 korun (585 EUR) (€ 585)	pátek a sobota

	Volební obvody	Přednostní hlasování	Rozdělení mandátů	Minimální práh	Volební právo	Kandidáti	Nominace kandidátů	Volební dny
DÁNSKO	Jeden vnitrostátní volební obvod	Ne	D'Hondtova metoda	Ne	Věk: 18 – občané Dánska s trvalým pobytem v EU; – zaregistrovaní občané EU	Věk: 18 – každá osoba disponující právem volit ve volbách do EP;	– strany zastoupené v dánském parlamentu Folketing nebo EP; – nové strany potřebují podpisy voličů odpovídající alespoň 2 % hlasů v předchozích volbách do Folketing;	žádný pevně stanovený den
ESTONSKO	Jeden vnitrostátní volební obvod	Ne	D'Hondtova metoda		Věk: 18	Věk: 21	– registrované politické strany předloží listiny; – vklad pětinašobku průměrné měsíční mzdy	neděle
FINSKO	Jeden vnitrostátní volební obvod	Ano	D'Hondtova metoda	Ne	Věk: 18 – zaregistrovaní občané EU	Věk: 18 – zaregistrovaní občané EU	– politické strany nebo sdružení voličů (tvořená alespoň 2000 osobami) jmenují kandidáty	neděle
FRANCIE	Osm regionálních volebních obvodů	Ne	D'Hondtova metoda	5%	Věk: 18 – zaregistrovaní občané EU	Věk: 23 – zaregistrovaní občané EU	– rovnost pohlaví	neděle

	Volební obvody	Přednostní hlasování	Rozdělení mandátů	Minimální práh	Volební právo	Kandidáti	Nominace kandidátů	Volební dny
NĚMECKO	Jeden vnitrostátní volební obvod – ale poslanci jsou voleni buď ze zemských nebo federálních listin	Ne	Sainte-Laguého metoda (podle změny zákona ze dne 17. března 2008; BGBl. 1, s 394)	5%	Věk: 18 – zaregistrovaní občané EU	Věk: 18 – zaregistrovaní občané EU	– listiny předložené politickými stranami založenými v EU; – pro federální listinu: strany s méně než 5 zástupci v EP, německém parlamentu (Bundestag) nebo zemských parlamentech potřebují 4 000 podpisů; pro zemskou listinu: je potřeba 2 000 podpisů	neděle
ŘECKO	Jeden vnitrostátní volební obvod	Ne	Varianta Hareovy metody	3%	Věk: 18	Věk: 21	– listiny předložené politickými stranami nebo koalicemi	neděle
MAĎARSKO	Jeden vnitrostátní volební obvod	Ne	D'Hondtova metoda	5%	Věk: 18 – zaregistrovaní občané EU	Věk: 18 – všichni voliči mají právo být voleni ve volbách jako kandidáti na listinách stran	– listiny předložené registrovanou stranou a podpor 20 000 voličů (volič může podpořit pouze jednu listinu)	neděle
IRSKO	Čtyři regionální volební obvody	Ano	jednotlivý převoditelný hlas	Ne	Věk: 18	Věk: 21	– listiny předložené registrovanými politickými stranami – nezávislé kandidáty musí svým podpisem podpořit 60 osob z volebního seznamu a ze stejného volebního obvodu	pátek
ITÁLIE (v současné době v	Pět regionálních volebních obvodů	Ano – a hlasy mohou být	Hareova metoda	Ne	Věk: 18 – zaregistrovaní	Věk: 25 – zaregistrovaní	– jednotlivci musí získat 30 000 podpisů, z nichž 10 %	sobota / neděle

	Volební obvody	Přednostní hlasování	Rozdělení mandátů	Minimální práh	Volební právo	Kandidáti	Nominace kandidátů	Volební dny
přezkumu)		převedeny z jednoho volebního obvodu do druhého			občané EU; – občané IT v jiných státech EU mohou volit na italských konzulátech nebo poštou; Občané Itálie, kteří mají bydliště mimo EU, pokud se vrátí volit do Itálie; – účast ve volbách je nepovinná, nicméně je považována za „občanskou povinnost“	občané EU	musí pocházet z každého podregionu volebního obvodu; – politické strany a skupiny s alespoň jedním mandátem v EP nebo v italském parlamentu mohou předložit listiny bez podpisů	
LOTYŠSKO	Jeden vnitrostátní volební obvod	Ne	Sainte-Laguého metoda	Ne	Věk: 18	Věk: 21	– listiny předložené registrovanými politickými stranami – vklad ve výši 1 000 £ (1 450 EUR);	sobota
LITVA	Jeden vnitrostátní volební obvod	Ano	Hareova-Niemeyerova metoda	5%	Věk: 18	Věk: 21	– pouze politické strany mohou jmenovat kandidáty;	neděle
LUCEMBURSKO	Jeden vnitrostátní volební obvod	Ano – voliči mají šest hlasů	D'Hondtova / Hagenbachova–Bischoffova metoda	Ne	Věk: 18 – občané EU, kteří mají v EU bydliště již 5 let – účast ve volbách je povinná	Věk: 18 – občané EU, kteří zde mají bydliště již 5 let	– listiny potřebují 250 podpisů registrovaných voličů nebo jednoho poslance EP nebo členů komory poslanců; – většina kandidátů na listinách musí být občany Lucemburska;	neděle
MALTA	Jeden vnitrostátní volební obvod	Ano	Metoda STV	Ne	Věk: 18	Věk: 18	– vklad ve výši 40 maltských liber (95 EUR);	sobota

	Volební obvody	Přednostní hlasování	Rozdělení mandátů	Minimální práh	Volební právo	Kandidáti	Nominace kandidátů	Volební dny
							(navrácen v případě získání 10 % hlasů)	
NIZOZEMSKO	Jeden vnitrostátní volební obvod	Ano	D'Hondtova metoda	Ne	Věk: 18 – zaregistrovaní občané EU	Věk: 18 – zaregistrovaní občané EU	– strany, které nejsou zastoupeny v EP zaplatí vklad ve výši 450 EUR; – listiny musí být doprovázeny alespoň podpisy 30 voličů	čtvrtek
POLSKO	Třináct regionálních volebních obvodů	Ne	D'Hondtova / Hareova-Niemeyerova metoda	5%	Věk: 18 – zaregistrovaní občané EU	Věk: 21 – občané EU, kteří zde mají bydliště již 5 let	– listiny musí obsahovat nejméně 5 000 jmen a 10 000 podpisů voličů příslušného volebního obvodu	neděle
PORTUGALSKO	Jeden vnitrostátní volební obvod	Ne	D'Hondtova metoda	Ne	Věk: 18	Věk: 18	– listiny musí obsahovat tolik kandidátů, kolik je volených poslanců EP, a navíc 3-8 náhradníků	neděle
RUMUNSKO	Jeden vnitrostátní volební obvod	Ne	D'Hondtova metoda	5%	Věk: 18 – zaregistrovaní občané EU	Věk: 23 – zaregistrovaní občané EU	– listiny musí obsahovat 200 000 podpisů; v případě nezávislých kandidátů 100 000	neděle
SLOVENSKO	Jeden vnitrostátní volební obvod	Ano	Droopova metoda	5%	Věk: 18 – zaregistrovaní občané EU s bydlištěm na Slovensku, kteří jsou ve volební den přítomni	Věk: 21 – zaregistrovaní občané EU	– vklad politické strany ve výši 50 000 SKK (1 510 EUR)	sobota
SLOVINSKO	Jeden vnitrostátní volební obvod	Ano	D'Hondtova metoda	4%	Věk: 18	Věk: 18	– politické strany předkládají listiny, které musí podpořit alespoň čtyři	neděle

	Volební obvody	Přednostní hlasování	Rozdělení mandátů	Minimální práh	Volební právo	Kandidáti	Nominace kandidátů	Volební dny
							členové Národního shromáždění nebo alespoň 1 000 voličů; – nezávislé kandidáty musí svým podpisem podpořit 3 000 osob	
ŠPANĚLSKO	Jeden vnitrostátní volební obvod	Ne	D'Hondtova metoda	Ne	Věk: 18 – zaregistrovaní občané EU	Věk: 18 – zaregistrovaní občané EU	– strany nebo koalice předkládají listiny s podpisy 15 000 voličů nebo listiny se jmény volených zastupitelů	neděle
ŠVÉDSKO	Jeden vnitrostátní volební obvod	Ano	Sainte-Laguëho metoda	Strany musí získat 4%; kandidáti musí získat 5 % z celkového počtu hlasů odevzdaných jejich straně	Věk: 18 – zaregistrovaní občané EU	Věk: 18 – každý, kdo má aktivní volební právo, může kandidovat	– nejsou stanoveny podmínky	neděle
SPOJENÉ KRÁLOVSTVÍ	Dvanáct územních volebních obvodů	Velká Británie: Ne Severní Irsko: Ano	Velká Británie: D'Hondtova metoda;	Ne	Věk: 18 – občané EU, kteří mají ve Spojeném království bydliště 1 rok	Věk: 21 – občané EU, kteří mají ve Spojeném království bydliště 1 rok	– vklad ve výši 5 000 £ (6 750 EUR); – jmenované kandidáty musí ve volebních obvodech podpořit 30	čtvrtek

	Volební obvody	Přednostní hlasování	Rozdělení mandátů	Minimální práh	Volební právo	Kandidáti	Nominace kandidátů	Volební dny
			Severní Irsko: Metoda STV				voličů	

Směnné kurzy k únoru 2008

VÝSLEDEK ZÁVĚREČNÉHO HLASOVÁNÍ VE VÝBORU

Datum přijetí	19.4.2011
Výsledek konečného hlasování	+: 20 -: 4 0: 0
Členové přítomní při konečném hlasování	Andrew Henry William Brons, Carlo Casini, Andrew Duff, Ashley Fox, Matthias Groote, Roberto Gualtieri, Enrique Guerrero Salom, Zita Gurmai, Gerald Häfner, Daniel Hannan, Stanimir Ilchev, Constance Le Grip, David Martin, Morten Messerschmidt, Algirdas Saudargas, György Schöpflin, József Szájer, Indrek Tarand, Rafał Trzaskowski, Guy Verhofstadt
Náhradník(ci) přítomný(i) při konečném hlasování	Elmar Brok, Zuzana Brzobohatá, Marietta Giannakou, Íñigo Méndez de Vigo, Helmut Scholz